

Report: 18.12.2022 14:59:51 - 25.12.2022 14:59:50**Témata: Slezská univerzita v Opavě, Institut tvůrčí fotografie, Vedení univerzity, Obchodně-podnikatelská fakulta, Filozoficko-přírodovědecká fakulta, Fyzikální ústav v Opavě, Fakulta veřejných politik****Články v reportu: 36 Duplicitní (Odstraněné): 24**

[Celkový počet článků: 60]

1. Co se děje na [Slezské univerzitě](#) o Vánocích? ... Facebook - Příspěvky
2. [REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR \(automat\)](#) TV POLAR - REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)
3. [Zrození metropole. Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století.](#) Slu.cz - Články
4. [Zajímavosti z regionů \(automat\)](#) ČT2 - Zajímavosti z regionů (automat)
5. [Ostrava má novou publikaci](#) VLTAVA LABE MEDIA a.s - Novojičínský deník
6. [Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji řeší, jak využít skoro 20 miliard](#) Economia, a.s. - Hospodářské noviny
7. [Na kopané. Fotbal ve vizuálním umění od začátku 20. století do současnosti](#) Artmap.cz - Články
8. [Jordan Castro, toxická maskulinita a nečekaně velká porce poezie! Nejlepší literatura roku 2022](#) A2larm.cz - Články
9. [Bydlení, roboti i samořídící autobusy. Na starém dole vyrostou chytré Trojanovice](#) Zpravy.aktualne.cz - Ekonomika
10. [Od 19. 12. 2022 začínají na FPF prázdniny. Užijte...](#) Facebook - Příspěvky
11. [Jmenovací dekrety převzalo v Karolinu 76 profesorů](#) Msmt.cz (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) - Ministerstvo
12. [Zrození metropole. Ostrava na fotkách z padesátých a šedesátých let, temná a krásná](#) Magazin.aktualne.cz - Foto
13. [Kniha Martina Pelce "Na football! Fotbalové..."](#) Facebook - Příspěvky
14. [Ahoj všem Linkedniákům. Už máte nakoupené dárky pod stromeček? Mrsknu vám sem jeden tip na dvoje...](#) Twitter.com - Příspěvky
15. [Diskuse se účastnili @martinbuchtik, ředitel agentury @StemUstav, Eva Kotlánová, ekonomka působící...](#) Twitter.com - Příspěvky
16. [Interfotoklub už zná vítěze](#) Město Vsetín - Vsetínské noviny
17. [Kontrola na Mendelově univerzitě podle vedení školy stále není dokončená](#) Ceskenoviny.cz - Články
18. [Zrození metropole](#) Ostravainfo.cz - Články
19. [Tím, že jste přispěli tolika dárečky, jste i nám...](#) Facebook - Příspěvky
20. [KNIHA: Jan Lukavec o Jižáku](#) Neviditelnypes.lidovky.cz - Články
21. [Přejeme vám hezké prožití vánočních svátků a do...](#) Facebook - Příspěvky
22. [Rektor Slezské univerzity Pavel Tuleja končí ve funkci](#) Polar.cz - Opavsko
23. [Činoherní klub vejde do nového roku s novým ředitelem](#) I-divadlo.cz - Zprávy
24. [Své druhé volební období ve funkci rektora...](#) Facebook - Příspěvky
25. [Právě vyšlo prosincové číslo * našeho...](#) Facebook - Příspěvky
26. [REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR \(automat\)](#) TV POLAR - REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)
27. [Naši milí příznivci, studenti i zaměstnanci ...](#) Facebook - Příspěvky
28. [Jaké pozoruhodné úkazy spatříme v těchto dnech na nebi?](#) Pozitivní zprávy - Články
29. [KARVINSKÝ ZPRAVODAJ JE PO RUCE K PŘEČTENÍ V...](#) Facebook - Příspěvky
30. [Štědrovečerní oblohu rozzáří Jupiter i Mars](#) Novinky.cz - Věda a školy
31. [Kniha Na football! Martina Pelce mezi čtyřmi...](#) Facebook - Příspěvky
32. [Zázrak, křeč i kapří hlava. Bártová, Hruška, Chaleplis, Slíva a dalších 21 básníků ve Vánoční chvíli poezie](#) Ostravan.cz - Články
33. [Přejeme vám krásné prožití vánočních svátků, a ať...](#) Facebook - Příspěvky
34. [Vánoce jsou tady! Užijte si dnešní den s rodinou...](#) Facebook - Příspěvky
35. [Ať už zdobíte jedli, smrček, nebo jste právě v...](#) Facebook - Příspěvky
36. [Konjunkce Měsíce, s Venuší a Jupiterem, meteoritické roje a superúplněk. I to bude vidět na obloze příští rok](#) IROzhlas.cz - Věda a technologie

1. Co se děje na Slezské univerzitě o Vánocích? ...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
18.12.2022 (18:09:43)	Sociální síť	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Slezská univerzita v Opavě

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Co se děje na Slezské univerzitě o Vánocích? Plní se přání!Přejeme krásnou zlatou adventní neděli!

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (2x), univerzitě (2x), slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

2. REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
18.12.2022 (18:13:41)	TV	Institut tvůrčí fotografie	TV POLAR - REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)	TV POLAR

Otevřít originál | Otevřít detail | Stáhnout článek

18:08

00 Člověk v tísni do tohoto hlasování nanečisto zařadila i volbu prezidenta České republiky hlavu státu vybírali z reálných kandidátů i novojičínské gymnazisté kteří měli jasnou představu o tom jaký by Prezident měl být Měl

15 by dobře reprezentovat na hlavně prostě řešit to co je třeba pro to dostat humoru a člověk který je reprezentativní který nám nebude dělat ostudu v zahraničí měli jsou k němu shlížet

30 a rozhodně by neměl být někde zašitý Měl by vystupovat David otevřený ještě Ioni se těch svých zapojím a pravidelně a ta aktivita je přínosná tím že vlastně studenti jsou podpořeny v tom aby se zajímali o tu politiku aby si vyzkoušel jak to u těch volat probíhá

45 tak museli jsme připravit tady ty plenty za kterými se vyplňují ty vole vždycky a ty seznamy těch žáků kteří budou chodit Kolik si můžu vybrat z devíti teda kandidátů prezidentských voleb se na gymnáziu

18:09

00 celých čtyřicet procent studentů starších 15 let kteří měli oprávnění volit výsledek to kopíroval respektive předčil republiková čísla Danuše Nerudová získala bezmála sedmdesát procent hlasů v Petra Dorazilová televize

15 Polar Nový Jičín česko-polská fotosoutěž region očima mladých vyhlásila výsledky 6. ročníku žáci a studenti 10 škol Bruntálská i regionu polského prudniku přihlásili bezmála 200 fotografií soutěž

30 proběhla již pošesté tradici jejího konání nepřerušili ani dva kroky našem patronem je pan Jindřich Štreit zrovna se účastnilo 48 fotograf z Polska a Česká a otočil a porota ve složení Joanna kořenovská 5 Kučik

45 Jozef danyl jako já mám Albert stihl soutěže omezeno věkem žáků a podmínkou všech soutěžních témat je vztah k domácím regionům V T mat a 6. ročníku byly krajinná architektura potom

18:10

00 lidé portrét ze života reportáž a volné téma které jsou vlastně dalo fotografovat mobilem s rostoucí zkušeností mladých fotografů a rozvojem techniky stoupá také úroveň Také se mi líbí Jaká je organizována

15 v kromě toho tématického tak i ta úroveň a ty celé fotografické soutěže je opravdu velice mě začalo bavit fotit asi před rokem většinou krajinu ale ráda fotím i

30 lidi v září příštího roku bude zahájen další již 7. ročník soutěže Karel Soukop televize Polar Bruntál přehled regionálních zpráv polariu koncert teď pro vás máme další pořady z Moravskoslezského kraje

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: jindřich (1x), štreit (1x)

3. Zrození metropole. Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století.

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
18.12.2022 (18:57:03)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	Slu.cz - Články	NEZNÁMÝ

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Autoři Ondřej Durczak a Jiří Siostrzonek představí svůj nový knižní počín, jímž navazují na předchozí projekty, mezi něž patří například vyhledávaná publikace Ostrava v důchodu (2015). Tentokrát ovšem využívají archivních materiálů – pohlednic a často dosud nepublikovaných fotografií dvou klíčových poválečných dekád, během nichž došlo v Ostravě k rozvoji průmyslu, kultury i bydlení.

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: jiří (1x), siostrzonek (1x)

4. Zajímavosti z regionů (automat)

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
18.12.2022 (19:57:58)	TV	Slezská univerzita v Opavě	ČT2 - Zajímavosti z regionů (automat)	ČT2

Otevřít originál | Otevřít detail | Stáhnout článek

19:22

děti se již připravují na svátky Vánoční a pak jakoby určité v plánu C který používá nejvíce duchovně Časy se mění Kozlová máme možnost jeden druhého obdarovat české Vánoce dobropis vítězství Jde přece krásná vánoční na ně premiéra dokumentů na první svátek Vánoční odpoledne na dvojce aby s vámi oslavili Vánoce když má člověk chuť přepnout program já to přepnout na dvojku tam jet s nimi na pohodu žijete nezapomenutelné okamžiky dvojka vám každý večer přináší

19:23

šťastné a filmové začínají poslední prosincové zajímavosti z regionu tentokrát v národního zemědělského muzea v Ostravě Vítejte Slezskou univerzitu v Opavě navštívil současný astrofyzik fyzik Luciano spolupodílel se na vytvoření systému teleskopu díky kterému má lidstvo vůbec první snímky černé díry na univerzitě diskutoval a přednášel právě o tom jak těžké je černou díru vyfotit černá díra místo s nejsilnější gravitací které známe tak silnou že jí neunikne ani světlo teoreticky o jejich existenci věci v už je více než 100 let Díky práci

19:24

Alberta Einsteina přímý důkaz fotografií se ale podařilo pořídit teprve před třemi lety Black minicompact jako na oběd svůj No Andy Andy SanDisk co vyndej a Project i down the sky tian extremely small a něco půjde bez technologie o víkend No Days rekola je jedním ze tří fyziku díky kterým vznikl systém teleskopu kterým se podařilo černou díru poprvé zachytit něco complication kontinent Sing this observation ty sis vzala za ten test What is the weather like on od přednáška nebyla hlavně pro fyziky ale širokou veřejnost 500 Frankfurtu je Opavy teď pracuji na popularizaci tohoto složitého procesu Lidé by měli dostat šanci porozumět mnohdy i velmi složitým

19:25

v jede svým problémům přinášejí nový pokrok z hlediska technologií kdybychom nepoužívali obecnou teorii relativity Einstein GPS by vůbec nefungoval vytvořili také aplikace pomocí které se do zkoumání vesmíru může zapojit každý Kdo má mobilní telefon má šanci se zapojit do základního výzkumu tedy výzkumu kosmických paprsků to jsou Mimochodem výsledky právě těch procesu extrémně silného urychlování v jádře galaxií teď je výzkum stále v začátcích v daleké budoucnosti by ale lepší pochopení vesmíru mohlo mít a praktické každodenní využití kdybychom získali nějakou černou díru do okolí země tak bychom měli vyřešený ne jenom problémy energetické ale i ekologické protože všechny odpadky bychom házeli do

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: slezskou (1x), univerzitu (1x), opavě (1x)

NOVOJIČÍNSKÝ

5. Ostrava má novou publikaci

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (01:20:01)	Tisk	Institut tvůrčí fotografie	VLTAVA LABE MEDIA a.s - Novojičínský deník	NEZNÁMÝ

Otevřít originál | Otevřít detail | Stáhnout článek

Zrození metropole: Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století. Prezentace a křest této nové fotografické publikace se uskuteční dnes v 18 hodin v Antikvariátu a klubu Fiducia v Mlýnské ulici v Moravské Ostravě. Autoři Ondřej Durczak a Jiří Siostrzonek představí svůj nový knižní počín, jímž navazují na předchozí projekty. Tentokrát ovšem využívají archivních materiálů – pohlednic a často dosud nepublikovaných fotografií dvou poválečných dekád, během nichž došlo v Ostravě k rozvoji průmyslu, kultury i bydlení.

Ostrava má novou publikaci

Zrození metropole: Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století. Prezentace a křest této nové fotografické publikace se uskuteční dnes v 18 hodin v Antikvariátu a klubu Fiducia v Mlýnské ulici v Moravské Ostravě. Autoři Ondřej Durczak a Jiří Siostrzonek představí svůj nový knižní počín, jímž navazují na předchozí projekty. Tentokrát ovšem využívají archivních materiálů – pohlednic a často dosud nepublikovaných fotografií dvou poválečných dekád, během nichž došlo v Ostravě k rozvoji průmyslu, kultury i bydlení.

SEKCE: Zpravodajství

PDF STRANA: 1

MUTACE: Nový Jičín

6. Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji řeší, jak využít skoro 20 miliard

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (01:35:02)	Tisk	Vedení univerzity	Economia, a.s. - Hospodářské noviny	Simona Janíková simona.janikova@hn.cz

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Stáhnout článek](#)

Zevropského Fondu spravedlivé transformace, který přispívá uhelným regionům na jejich proměnu, by do Moravskoslezského kraje mělo zaimřit 18,9 miliardy korun. Tento region má získat nejvíce peněz z celkové částky 41 miliard korun, kterou pro Česko unie nachystala. Zbytek si rozdělí Karlovarský a Ústecký kraj.

Kraje se rozhodly, že část peněz dají do takzvaných strategických projektů, jež mají území zásadně změnit. Do operačního programu se mohou hlásit od začátku prosince. Výběr a zhodnocení projektů ale kraje udělaly ve spěchu loni za pouhé dva měsíce. Zbytek peněz hodlají samosprávy využít například na podporu malých a středních podniků, i když pro ně je fond určený především.

Podle některých neziskových organizací i místních kraje do rozhodování o projektech nedostatečně zapojily veřejnost a nereflektovaly nejpalčivější problémy. Kvůli tomu odborníci, aktivisté i politici založili Platformu pro skutečnou spravedlivou transformaci, která chce zlepšit komunikaci spravedlivé transformace v krajích a zapojit do ní veřejnost.

V Moravskoslezském kraji o prostředky z fondu usiluje 13 projektů. „Jejich silný transformační potenciál spočívá zejména ve vyváženosti mezi úpravou území po těžbě, rozvojem nových podnikatelských aktivit a vzděláváním, vědeckým a výzkumným procesem,“ komentuje Petr Zahradník, analytik České spořitelny a také jeden z hodnotitelů projektů v kraji.

Mikuláš Černík z platformy Re-set, která se zabývá sociálně-ekologickou transformací, však upozorňuje na to, že největší podíl přidělených peněz z fondu neznamená, že je kraj schopný utratit je smysluplně. „I zde najdeme vysoce diskutabilní projekty. Některé z nich již nyní vyvolávají nedůvěru části veřejnosti,“ říká. Problematické jsou podle něj vědecko-výzkumný projekt Eden a průmyslová zóna Podolupark v Karvině či vědecká knihovna v Ostravě.

Právě na Karvinsko, kde se těží černé uhlí, jsou zaměřené čtyři projekty. Poslední důl ČSM měl letos či na začátku příštího roku zavřít. V září vláda rozhodla o prodloužení těžby do konce roku 2023, v pátek ale ministr financí Zbyněk Stanjura a předseda představenstva OKD Roman Sikora oznámili, že tu bude těžba pokračovat až do konce roku 2025. To může projekty i transformaci regionu ovlivnit, protože se peníze z fondu musí použít v příštích zhruba sedmi letech.

Skleníky nejsou jedinečné Velkou diskuzi v kraji vyvolává projekt vědecko-výzkumných „skleníků“ nazvaný Eden Silesia. Vizualně atraktivní kupole by měly stát v lokalitě Lipiny, na pozemku, jenž nyní vlastní těžář OKD. Postavit je má za 2,5 miliardy korun Slezská univerzita v Opavě, která má v Karviné Obchodně podnikatelskou fakultu. V parku by měly být takzvané biomy pro pěstování rostlin typických pro určitou oblast.

Inspiroval byl projekt Eden v anglickém Cornwallu, kde na místě bývalého kaolinového dolu stojí tropické a středomořské biomy. Odborníci v nich provádějí výzkumy, jsou ale otevřené i turistům. Za dvacet let fungování biomy navštívilo 22 milionů lidí. Zástupci kraje si slíbují, že Eden přitáhne turisty i v Karvině. „Pokud se zakoření povede,“ míní analytik Zahradník, „Karviná nejspíše nebude jen o doly, ale také o zajímavou turistickou destinaci, může to velmi pomoci rozvoji alternativních podnikatelských příležitostí.“

Jenže projekt má různá úskalí. Nepodpořili jej zastupci ministerstev už při hodnocení projektů krajskou poradní skupinou Čistější a zelenější region. Organizace Transparency International získala zápisy z jednání, kde poradní skupiny rozhodovaly, zda projekt doporučí jako strategický.

Zástupce ministerstva životního prostředí uvedl, že „projekt není jedinečný“, a zástupce ministerstva pro místní rozvoj měl výhrady k finanční udržitelnosti, nízké připravenosti a uvedl, že projekt bude zátěží pro veřejné rozpočty. Zástupci ministerstev ale ve skupině pouze radili, konečné slovo měli její členové. Skupina se rozhodla projekt doporučit k financování z fondu. Uvedla ale, že není jasné, zda ho půjde celý dokončit do roku 2027, a doporučila ho rozfázovat tak, aby část platil fond a zbytek jiné zdroje. Podle mluvčí **Karlin** **Martinkové** ale bude univerzita cílit na to, aby jí fond zaplatil 85 procent celkových nákladů.

Slezská univerzita také nemá přírodovědeckou fakultu, tedy ani odborníky na pěstování rostlin či jejich zkoumání. Na výzkumu a vzdělávání v oblasti pěstování rostlin chce proto spolupracovat se Zahradnickou fakultou brněnské Mendelovy univerzity. „Nevíme, jakým způsobem se budou skleníky vytápět. Pokud by byly závislé na zemním plynu, může to být zásadní problém pro udržitelnost,“ přidává další kritiku Černík z Re-setu.

Postavíme to i bez fondu Nevoli zástupců ministerstev i členů krajské poradní skupiny Podnikavější a inovativnější region vyvolal projekt Podolupark. Například MMR se nelíbila vysoká finanční náročnost a samotná technologie, kterou projekt řeší – tedy plazmatické zplyňování plastového odpadu pro výrobu energie a vodíku, což EU nepodporuje. Skupina původně projekt nedoporučila jako strategický. Po jednání krajské tripartity ale obrátila, prý přinese pracovní místa. Letos v listopadu nemělo na Karvinsku práci 8,1 procenta lidí – nejvíce v republice.

Analytik Zahradník, který byl jedním z hodnotitelů projektů v kraji, neumí říct, proč byl projekt vybrán jako strategický. „Místo toho, abychom uvažovali o příčinách ekologické neudržitelnosti a plánovali co nejlépe zredukovat množství odpadu, tak se uvažuje o investici veřejných peněz do další spalovny odpadu,“ komentuje projekt Černík z Re-setu.

Průmyslový a vědecký areál Podolupark za celkem sedm miliard korun má vyrůst v areálu bývalého Dolu 9. květen. Stojí za ním společnost PDI, jež vytváří projekty zaměřené na výrobu obnovitelné energie s důrazem na zmíněné plazmové zplyňování. Tato technologie umožňuje odpad za vysokých teplot přeměnit na plyn a sklovitou strusku, kterou je možné využít jako stavební materiál.

Majitelem PDI je podnikatel Josef Grischa Kahlen. „Pokud by Evropská komise došla k závěru, že naše projekty nemohou být předmětem podpory, tak to na jejich realizaci nebude mít vliv,“ uvádí. Se zaplacením celého projektu podle něj pomohou bez ohledu na příspěvek z fondu investoři, i tak se ale firma bude snažit o dotaci.

Kromě výroby energie a vodíku v plastového odpadu má být v Podoluparku průmyslová zóna. Do areálu chce PDI nalákat výrobce, kteří využívají vodík, například pro produkci palivových článků. Díky příchodu inovativních firem do zóny se podle Kahlena do Karviné a okolí přistěhují noví obyvatelé a podniky jim nabídnou místa s vysokou přidanou hodnotou. Celý areál by měl být hotový do roku 2030.

Starý projekt knihovny Moravskoslezský kraj chce peníze z fondu použít například pro novou budovu vědecké knihovny. Takzvaná Černá kostka je projekt, který má kraj připravený od roku 2004. Náместek hejtmána pro kulturu Lukáš Curylo říká, že by kraj měl získat do konce letošního roku stavební povolení. „Výstavba knihovny, která bude i technologickou komunitní platformou v regionu, odpovídá potřebám transformace regionu, neboť zde podobná instituce chybí. Má šanci se stát vyhledávaným regionálním symbolem,“ myslí si analytik Zahradník.

„Projekt Černé kostky ale ukazuje problematickou stránku těchto strategických projektů, kdy se, ze šuplíku' velkých firem a samosprávy vytahují projekty, které by bez veřejné podpory nebyly rentabilní. Projekty šité na míru skutečně spravedlivé transformaci byly předem diskvalifikovány, protože důkladná přípravná práce nebyla časově možná,“ upozorňuje na zmíněné rychlé schvalování projektů Černík z Re-setu.

Stavba by podle Curyla měla vyjít na 2,6 miliardy korun, z fondu na ni má jít až 85 procent této částky. Zbytek má doplatit Ostrava, kraj, jiné dotace a ministerstvo kultury.

SEKCE: Ekonomika a Finance

PDF POPIS OBRÁZKŮ: Budoucnost po uhlí Peníze z Fondu spravedlivé transformace mají vdechnout nový život rozsáhlým územím, která v Moravskoslezském kraji zbyla po těžbě černého uhlí. Kdo chce peníze z Fondu spravedlivé transformace v Moravskoslezském kraji?

KLÍČOVÁ SLOVA: karin (1x), martínková (1x)

DUPLICITNÍ S: Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji řeší, jak využít skoro 20 miliard (Economia, a.s. - Hospodářské noviny, Obchodně-podnikatelská fakulta,); Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji řeší, jak využít skoro 20 miliard (Economia, a.s. - Hospodářské noviny, Slezská univerzita v Opavě,); Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji přemýšlí, jak využít skoro 20 miliard (HospodářskéNoviny.cz - Ihned.cz - Archiv Premium, Vedení univerzity); Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji přemýšlí, jak využít skoro 20 miliard (HospodářskéNoviny.cz - Ihned.cz - Archiv Premium, Obchodně-podnikatelská fakulta); Místo uhlí skleníky či moderní spalovna odpadu. V Moravskoslezském kraji přemýšlí, jak využít skoro 20 miliard (HospodářskéNoviny.cz - Ihned.cz - Archiv Premium, Slezská univerzita v Opavě);

7. Na kopané. Fotbal ve vizuálním umění od začátku 20. století do současnosti

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (01:44:05)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	Artmap.cz - Články	NEZNÁMÝ

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Výstava, uspořádaná u příležitosti MS v Kataru a vůbec první u nás na toto téma, se zaměřuje na výtvarné umění téměř všech tradičních i nových médií a na fotografii. Představuje práce na 40 autorských subjektů, vedle českého umění zahrnuje i přesahy do sousedních zemí Slovenska a Německa. Odvíjí se podle jednotlivých tematických okruhů, které na sebe s určitými přesahy navazují a zároveň vytvářejí volnou chronologickou osu od realistických zobrazení po současné konceptuální umění.

Jsou zde prezentována nejstarší zbrazení českého fotbalu z prvního desetiletí 20. století (Miloš Jiránek, Jan Preisler, F. X. Naske), obrazy a grafiky klasiků, kteří se fotbalu dotkli významnými díly (Karel Holan, Jan Rambousek, František Hudeček, Vlastimil Beneš, Jiří Načeradský), práce z oblasti sportovního fotožurnalismu (Stanislav Tereba, Zdeněk Lhoták, Roman Vondrouš) i humanistické fotografie (Václav Jirů, Jindřich Štreit), stejně jako konceptuální umění (Alex Mlynářčík, Július Koller, Jasanský – Polák, Rafani). Výstavu předcházeli důkladný výzkum, zpřesňující a doplňující informace o řadě vystavených děl, jehož výsledky jsou shrnuty v doprovodném katalogu.

SEKCE: Ostatní

KLÍČOVÁ SLOVA: jindřich (1x)

8. Jordan Castro, toxická maskulinita a nečekaně velká porce poezie! Nejlepší literatura roku 2022

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (06:22:14)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	A2larm.cz - Články	red

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Co v uplynulém roce uchvátilo naše spolupracovnice a spolupracovníky na literárním poli? Ty nejzajímavější knížky roku 2022 pěkně pohromadě.

Alice Koubová (filozofka)

Hranicemi lásky odpovídá Dita Pepe na zkušenost traumatu v oblasti vztahů, od kterých očekáváme bezpečí a láskyplnost, ochranu, nebo aspoň zabezpečení základních dětských potřeb. Trauma se vyznačuje tím, že přerušuje kontinuitu mezi člověkem a světem, přesekává spoje, způsobuje, že něco je v nás zastaveno, zeje to jak díra, nelze to myslet, a přitom to působí na každý náš krok. Jsme to my, ale nejsme to my. Jsme divní, pokroucení a je to kvůli tamtomu. Dita Pepe se rozhodla projít prakticky, umělecky a výzkumně cestou, která by se k traumatu mohla přiblížit a připojit ho k sobě. Nedělá to přímo, protože to by selhalo. Fotí, vytváří koláže, píše, dělá rozhovory, fotí, přelepuje, ptá se. Krouží, vrství, přidává perspektivy, obchází hranice, rytmičuje, opakuje. Mrtvé děti, malé děti, oddanost pejskům, prostituce, hmyzí láska, panenky, maminka, dcery, tatínek, zvířátka. Do oka uragánu vlezte v pár větách uprostřed obrovsky objemné knihy a zase nenápadně vystoupí, to by pro tentokrát stačilo. Sledovat, jak moc odvaha, upřímnosti k sobě, sebekritičnosti, nekonečného úsilí a překonávání strachu je potřeba, aby se člověk přiblížil, je to, co mě v Ditině knize opravdu zasáhlo.

Michal Kašpárek (editor datového týmu Českého rozhlasu)

Poslední léta komunistické diktatury a první léta mafiánského kapitalismu v Albánii očima dospívající dívky. Lea Ypi je skvělá pozorovatelka i vypravěčka, která v knize Free: A Child and a Country

at the End of History obdivuhodným způsobem zvládá rozdávat rány na všechny strany a zároveň pro každého člověka najít pochopení. Ještě nikdy jsem v žádné knize neobjevil tolik ze svého vlastního dětství, byť jsem ho prožil v o něco míň terorizované a o něco šťastnější reformované zemi Východního bloku. Obrovské nadšení mi umožnila četba a poslech rozhovorů s autorkou, profesorkou politické teorie na London School of Economics: „Freedom is also an awareness of duty, the thought you can do your duty however hard it is.“

Klára Vlasáková (spisovatelka, scenáristka)

Slovenská novela *Táto izba se nedá zjesť* Nicol Hochholczerové je jako uragán. Popisuje vztah mezi vypravěčkou Terezou a stárnoucím učitelem kreslení, který se odvíjí od jejich dvanácti do osmnácti let. Na jednu stranu je to další důležité svědectví o zneužívání moci, převaze zkušeností a schopnosti manipulovat. Na stranu druhou je to literárně strhující výpověď vypravěčky, která si pomocí jazyka bere vládu nad svým životem zpět; v textu už není odvozená od muže, ale vytváří sebe sama, sebe sama píše. Próza je výrazně rytmizovaná, díky čemuž suverénně drží čtenářskou pozornost. Na Slovensku kniha vzbudila poprask, kdy byla vyřazena ze seznamu knih nominovaných na cenu René, které měly být čteny a diskutovány na školách. To je absurdní krok, který však ukazuje, že se pořád ještě bojíme literatury, která nám nepředkládá jednoduché teze, co se dají snadno spolykat.

Jiří Špičák (autor literárního newsletteru Steincore)

Jordan Castro v letošní knize *The Novelist* (Spisovatel) zachycuje úzkou výšeč reality: místo je ohraničeno jedním bytem (spíš jedním pokojem a toaletou, ale ještě spíš jenom monitorem), čas je vcucnutý do dopoledne rozděleného na minuty. Vypravěč se v tomhle banálně civilním světě pokouší psát knihu – a to je všechno. Není to autofikce, postavu Jordana Castra sice v knize najdeme, ale není totožná s vypravěčem, Jordan Castro je spisovatel, jehož knihu si vypravěč objednával, ale o to tolik nejde. Důležité je, že tenhle literární experiment navzdory všem předpokladům funguje: nekoná se tedy smrt autora, autor je resuscitován a jde zabít příběh. A je to strašná úleva. Číst tenhle metaromán je jako narovnat si záda poté, co jste dlouhé roky trpěli pod těžkou krstou komplikovaných a neživotných a trapných příběhů.

Olga Stehlíková (básniřka)

Nejvíce mě letos zasáhla básnická sbírka Jana bude brzy sbírat lipový květ od Miloše Doležala. Protože je to vynikající silná lyrika, jaké tu už mnoho nezbylo. Ale také Boje a proměny jedné ženy Édouarda Louise v překladu Sary Vybíralové, protože – jako v předchozích knihách – jde o skvělý úvahově-esejistický charakteropis, jehož sociální přesah není násilný, ale obdivuhodně přirozený. A přidám ještě novou básnickou knihu Petra Hrušky *Spatřil jsem svou tvář*, protože tou básník pohládl stín, který mu semtam někdo maluje pod nohy.

Petr Borkovec (básník)

Dvě knihy básní. Hlávčák Tomáše Tomáška a Skrytá kopie Petra Halmaye (oba tituly vydalo nakladatelství Triáda). Vladimír Nabokov v básni s názvem *Ut pictura poesis* nazývá vzpomínku „ostrým paprskem“, „zářivým šípem“ a přeje si, aby jím staré obrazy prochvěly a prozněly. Tomáškovy a Halmayovy básnické reminiscence dovedou staré obrazy a dávné promluvy zpřítomnit se záračnou silou. Je to kombinace stálého soustředění, vážné pozornosti ke světu a básnické jemnosti, která dokáže vyvolat minulé v takové plnosti, vyjavit údiv i podivnost prvního spatření a zaslechnutí. Čtu – a i mnou jejich staré obrazy prochvívají a prozívají; jenom zírám, jak rychle jsem v nich, „v tom“! A jestli Nabokov „dovede“ nábreží s mračny nad zálivem, „dovede“ Petr Halmay letovisko (nejlíp po sezóně) a Tomáš Tomášek tenisový dvorec (ideálně u tramvajové remízy).

Zofia Baldyga (překladatelka)

Rok 2022 pro mě byl rokem dobrých knih. Nakonec to v mém osobním žebříčku vyhrál francouzský spisovatel senegalského původu David Diop s románem *V noci je každá krev černá*, který do češtiny přeložil Tomáš Havel a vydalo ho Argo. Diop vypráví příběh dvou mladých černých vojáků, kteří uprchli před chudobou na frontu první světové války. Kniha zajímavě popisuje vztahy bílých a černých v armádě, jejich vzájemní přiměří, které zapečetila neustálá blízkost neúprosné smrti. Alfa Ndiaye se ji doslova dotýká. Jeho nejlepší přítel Mademba Diop mu umírá v náručí. Alfa Ndiaye se rozhodne, že svého sousedníka, který pro něj byl „vice než bratr“ pomstí. V noci je každá krev černá je kniha temná a drsná, ale zároveň velmi lidská. Je to příběh, který se v kontextu války, kterou máme za rohem, čte velmi bolestivě. Není povznášející, ale i kruté pravdy jsou potřeba.

Derek Rebro (literární kritik, šéfredaktor Glosolálie)

Zo všetkých silných diel minulého roka rád vypichnem Knihu tmy Michala Talla, ktorú vydala Literárna bašta. Ide o ďalšiu ukážku autorovej – v rovnvej miere – poučenej a „sebou“ dotovanej poézie, aká u nás nemá obdoby a ktorá nateraz vyústila do metapokalyptickej kartotéky lásky, pre ktorú sa svet točí takou rýchlosťou, že časopriestor stráca svoju podobu, respektíve (ešte a už) neexistuje, a predsa (znovu) bude(me). Tallova ponuro romantická, uzvato patetická, vrúčne konečná, kovovo mystická, vznešene obscénna, okázalo intímna, ťaživo iskrivá, plodne úzkostná, migrenózne naliehavá, hebko geometrická, queer obyčajná, megalomanský atrofická, multifokálne kotvená, kozmicky každodenná, zmysluplne rozbiehavá, semioticky rotujúca, esteticky slastne režúca... prívlastkom by nebol koniec, (ne)jednoducho Tallo.

Sabina Vassileva (literární kritička)

Pronikavých obrazů ze života v pozdním kapitalismu vyšlo letos více, román *Topecká škola* od amerického básníka Bena Lernerera vyniká svou formální brilancí. Česky vyšel v překladu Olgy Bártové. Při jeho čtení mě doprovázel antropologický koncept ruin. Ruiny jsou pozůstatky ztroskotaných triumfálních projektů, jejichž nenaplněné přísliby nás straší. Spolu s Lernerovým alter-egem, středěškolákem Adamem Gordonem se ocitáme v kansaském městečku Topeka devadesátých let, po proklamovaném konci dějin v ruinách liberálního humanismu, ale také v ruinách jazyka. Ústředním motivem (a pro Lernerera typicky neočekávaně se vrstvicím napříč celou knihou) je totiž okamžik zhroutení významu v extrémní poloze, kde jazyk sám sebe ruinuje (jako v debatních soutěžích, kde technika zahlcování argumenty znemožňuje jejich věcné vyvrácení), ale z něhož zároveň vyvstávají možnosti nových pokračování (jako v poezii). Život ruinám navzdory však Lerner neromantizuje, naopak jasně a živě zobrazuje rozervanost mezi strašidly noremativů americké maskulinity, komodifikace veškerých aspektů života, ničivých důsledků diskurzivního ovládnutí a mezi léčivými a poetickými silami jazyka.

Ondřej Buddeus (spisovatel)

Autobiografické vyprávění francouzské antropoložky Natassji Martin Věřit v šelmy (přeložila Jana Bednářová, Neklid) začíná neslychanou událostí – vypravěčku při výzkumu na Kamčatce napadne a vážné zraní medvěď, potrhá jí zle obličej. Vyprávění to nepředstavuje jako neštěstí, které se nikdy nemělo stát, ale vyústění něčeho, k čemu předchozí život směřoval. Její příběh není vyprávěním západního traumatu, ale animistické akceptace v současném světě. Martin vypráví v logice mýtu o tom, jak se její tělo stává bojištěm i politikou západní medicíny v konfliktu s osobním totemismem, je příběhem bolestného znovuzrození smyslu osobního příběhu o směřování ke zvířeti uvnitř sebe samého i příběhem té nejzákladnější liminality – mezi chaosem civilizace a přirozeným, neúprosným řádem.

Svatava Antoňová (básniřka)

Mojí knihou roku 2022 je sbírka Petra Hrušky *Spatřil jsem svou tvář*. Autorův nápad zbasnit průběh první cesty kolem světa, kterou v letech 1519-1522 podnikl Portugalec Fernão de Magalhães, mě okouzil. Zásloví jeho úspomých a sevřených básní přede mnou otevřelo časové okno, díky němuž jsem se přesunula o pět set let zpátky a stala se patrně jedinou ženou, jež se výpravy účastnila. Tajně a s nedočkavostí, byť jí uniká a stále uniká smysl té částečné kurzivy v názvu... Ale nevedlo to. Za kousek nepochopení jsem dostala něco navíc – den k dobru. Spadne vám do klína, když vyplujete na západ, obeplujete celou Zemi a vrátíte se na stejné místo. Petr Hruška píše: „Přišli jste o celý den, / za ty tři roky plavby k západu.“ Ne, já ten den získala. Díky!

Marek Torčík (spisovatel, publicista)

„Jedna věc neustále / přechází do druhé, nesplyne s ní / ale zaujme její místo“ píše Jana Příkryl ve své nové sbírce *Midwood*. Podobně u mě celý rok nahrazují skvělé knihy jedna druhou až jich zůstane jen pár. Kromě *Midwood* a *Topecké školy* Bena Lernerera to byla také pátá povídka ze sbírky *Smrt staré Maši* Vratislava Maňáka. Postapokalyptickou vizi vylidněné Prahy od Missouri Williams ale z hlavy jen tak nevýženu. V románu *The Doloriad* se nedozvite, co za katastrofickým selháním klimatu stojí, Prahu už v toxických troskách najdete. Williams vypráví poetickým, téměř mystickým jazykem. Sleduje hrstku přeživších – rodinu ovládanou Matriarchou, ženu posedlou touhou vybudovat v ruinách města novou civilizaci. Je ochotná pro to obětovat i dceru Dolores. A právě jméno Dolores naznačuje utrpení, které podle Williams představuje snaha zachovat život i poté, co jsme ho promrhali.

Olga Pavlova (literární kritička)

Arturův ostrov Elsy Morante vyšel poprvé na konci šedesátých let minulého století. Román této pozoruhodné italské spisovatelky vybočoval z neorealistického trendu tehdejší poválečné literatury, stejně tak i dnes vyčnívá v záplavě zdařilých a častěji spíše méně povedených sebestředných prozaických pokusů. V příběhu sledujeme dospívání chlapce Artura na malém ostrově Procida poblíž Neapole. Během prvních let svého života se musí vyrovnat s ohlušující samotou, zbavit se emoční závislosti na otci, najít si vztah k ženám a ke světu, které mu svým povýšeneckým chováním jeden z rodičů zošklivil. Teprve poté dokáže opustit ostrov, jenž mu složil zároveň jako ráj a vězení, a trpce oslavit svůj oidipovský triumf. Není to však pouhý bildungsroman, ale především pohlcující jazyková hra ve stínu realistického románu. Do češtiny román letos přeložila Alice Flemrová.

Boris Hokr (literární kritik)

Becky Chambersová je autorka, za kterou musím dnes a denně děkovat všem sciifickým mocnostem. Tento rok jim děkuji za publikaci V jednom zapadlém koutě Galaxie v překladu Michaely Šprtové. Její knihy jsou totiž dojemně melancholickým a jemně drásavým lékem na temné časy po covidu a války na Ukrajině. V jednom zapadlém koutě galaxie završuje volně propojenou sérii space oper Poutníci. Nenajdete tu nic epického. Pár cestovatelů nedobrovolně uvízne na vesmírné obdobe dálčního odpočívadla a zabíjí čas. Mluví spolu, otevírají se jeden druhému, nalézají jiný úhel pohledu na život, vesmír a vůbec. A pak zase jdou dál. Snad jen o trochu lepší. A je úplně jedno, že ani jeden z nich není člověk. Všechno jsou to přece sapienti, rozumné bytosti, a dokazují,

že empatie možná bolí, ale pořád je to univerzální síla, které bychom si měli vážit, ať už máme krunýř, dorozumíváme se barvami či jsme pubertální mimozemská alpaka nadšeně objevující svět.

Kamila Schewczuková (literární kritička)

V letošním roce mě nejvíc zasáhla kniha napsaná v sedmdesátých letech, kterou ale tento rok vydalo slovenské nakladatelství Literárna bašta v překladu Kristíny Karabové. Pět výletů do pekla (v originále Travels with Myself and Another) Marthy Gellhorn mě provedlo Afrikou v procesu dekolonizace, Čankajškovou Čínou s Ernestem Hemingwayem po boku nebo literární Moskvou sedmdesátých let. „Peklo“ v titulu slovenského vydání má v kontextu knihy ironický podtón. Americká válečná reportérka destinace nijak nedemonizuje, jde o cynický předpoklad nezájmu posluchačů*ek o příjemné cestovatelské historky. Ty jsou nudné a nuda je podle Gellhorn největším nebezpečím cestování. Ve svých memoárech vypráví zábavně o bloudění, nemocech a nepohodlí se sebereflexí, která podněcuje úvahy o možnostech vztahování se k jinakosti z pozice Západu napříč 20. stoletím.

Ondřej Lipár (spisovatel, moderátor podcastu Do slov)

Úsečný styl, spíš reportážní než romanopisecký. Skoro filmařské ostření na detaily. Náznaky, nedořečenost. To všechno se mi na Demokracii od Joan Didion, kterou do češtiny přeložil Martin Pokorný, opravdu hodně líbilo. Mohl jsem celkem snadno zapomenout na to, že čtu čtyřicet let starou knihu, protože vypráví o věcech, které mají delší platnost. Sice je v prvním plánu kombinací romantického příběhu a pohledu do zákulisí vysoké politiky a (v tomhle případě vietnamské) války, jenže mnohem víc je to sociologická sonda, ostrý komentář ke stavu společnosti a k příčinám rozkladu titulu demokracie. Je to kniha na mnoha místech temně zábavná, ale taky tragická a dojemná.

Jamie E. Rose (překladatelka, autorka podcastu Transistorie)

Imogen Binnie, Nevada (druhé vydání) Když román Nevada Imogen Binnie poprvé vyšel v roce 2013 pod nově vytvořeným nakladatelstvím transgender literatury Topsyde Press, nikdo evidentně nečekal, že odstartuje vlnu trans literatury, která bude rezonovat dodnes. Příběh Marie, která se po rozpadu vztahu s přítelkyní spakuje a vydá autem napříč Amerikou, a Jamese, který potenciálně je (není?) je? možná je?) trans, aniž by si to zatím otevřeně přiznal, se vyznačuje především svou upřímností. Skrze Marii také vidíme, jaké to bylo být trans v době před rozmachem moderních sociálních médií, kdy se online trans komunity shlukovaly na fórech, blozích a IRC. Tohle první skutečně mainstreamové vydání Nevady však ale má i svoje úskalí. Pod Topsyde Pressem byl obsah knihy legálně šířitelný online, pod FSG a Picadorem však dnes už tak snadno dostupný není.

Marie Iljašenko (básniřka)

Ziemowit Szczerek: Czarne, 2022 Kniha reportáží o Lvovu Wymyšlené miasto Lwów Ziemowita Szczereka jsem zhltila za dva dny. Už dlouho se mi něco takového nestalo. Jenže právě taková kniha mi chyběla už mnoho let a já ji marně sháněla nejdřív ve lvovských kamenných knihkupectvích a později v polských a ukrajinských e-shopech. O Lvovu pochopitelně existuje spousta knih, jenže ty živí staré polské mýty o Arkádii a vykreslují ho jako město, které není, případně to jsou turistické průvodce. Chtěla jsem, aby o tomto městě, ke kterému mám já i moji rodiče velmi osobní vztah, povyprávěl někdo z mé generace. A musel přijít Ziemowit Szczerek a udělat to. Nahnal pěkně staré dobré polské děmony pod jednu střechu, spolu s těmi ukrajinskými a kakaňskými, a tak trochu se jim vysmál. Tak akorát, povolil si i trochu nostalgie, melancholie a nesmělého patosu. A popsal dnešní Lvov. Ten se mezi tím, tak trochu stal světem včerejška. Protože dnes je to hlavní město uprchlíků, bují v něm noví démoni a vznikají nové mýty.

Jonáš Zbořil (spisovatel, kulturní rubrika Seznam Zpráv)

Prohlížeč a v něm tři záložky. Mail, Twitter a Google dokument s rozepsaným románem. Tak začíná The Novelist Jordana Castra, podivně metafikční próza, která se odehrává na ploše jediného dopoledne. Vyprávěč románů překlíká nejen mezi záložkami, ale i tématy svého textu. Řeší psaní jako takové (romány o psaní jsou moje oblíbená kategorie), ambice, posedlost naším online avatarem, všechny ty sny, které čekají na splnění, protože zůstaly hluboko v dolních polohách našich každodenních to do listů. A taky řeší správný postup přípravy kávy nebo utírání zadku. The Novelist je román nové každodennosti, která se z velké části přesunula online. Je to text, který se odehrává v jediném dopoledni, v jedné místnosti, přesto je po vzoru internetového prohlížeče tak hrozivě otevřený do všech stran, že může ve čtenářích vyvolat agorafobii. Text se otírá o zdánlivě malichernou závislost na internetu, která začíná vypadat nebezpečně ve chvíli, kdy ji vyprávěč bezděky propojí se svými vzpomínkami na svou závislost heroinovou. The Novelist je zdánlivě jednoduchý román, ale rafinovanější próza, navíc tak dobře vypovídající o dnešním notifikacemi řízeném světě, jsem letos nečetl.

Maja Vusilović (redaktorka magazínu Druhá : Směna)

Možná je to z důvodu vlastního voyeurského impulsu, ale jako čtenářku mě vždy přitahoval žánr deníku. Tento rok mě proto nadchla kniha Hoří chemička, něco si přeje umělkyně Bára Bažantová. Kromě toho, že v Chemičce autorka při popisech každodennosti na litvinovském sídlišti Janov demonstruje svůj obdivuhodný pozorovací talent, kniha vyniká také v zachycování komplexních jevů ve vyloučené lokalitě pronikavým a stylisticky vytříbeným jazykem. Popisy kamarádských vztahů s janovskými dětmi střídají reflexe autorky coby bílé umělecké entity, která svou roli zkoumá a zároveň ji pohrdá. Prostřednictvím jednoduchých podobností je pak schopná vtipně zachytit paradoxní pravidla sociální reprodukce, rasismu nebo sociální mobility, což Chemičku činí výjimečným dílem na české literární a umělecké scéně.

Pavel Kořínek (literární vědec, Ústav pro českou literaturu AV ČR)

Nora Krug na stránkách své rozsáhlé a přečtené vypravené autorské knihy Heimat: Německé rodinné album (v překladu Terezy Tomášové vydalo nakladatelství Akropolis) kombinuje nejružnější techniky a přístupy: ilustrovaný memoárový výklad se tu potkává s komiksovými segmenty, vše doplňují výstřižky, fotografie i komentované reprodukce dobových archiválií. Pátrání po válečných osudech autorčiných předků nabývá podoby brilantně promyšlené a strhující způsobem vyvedené mozaiky, ze které se nakonec čtenáři před očima poskládá až nečekaně komplexní rozvaha nad vytěšňovanými tématy rodinné historie, národní i individuální „hanby“ a „viny“ či německé identity po holocaustu.

Jana Patočková (publicistka)

Nevím, jestli je to výrazná změna oproti předchozím roků, nebo si to jen letos dokážu naplno přiznat: tlak na to, že bych měla číst mě stresuje. Nekonečný feed plný nových a nových knih mě paralyzuje. A bohužel se mi jich během roku zase spousty nakupilo – jedna hromádka na nočním stole, další na kraji knihovny (na potom), jedna přímo na posteli (aspoň pár stránek před spaním!). Mám kolem sebe bítevní pole rozečtených knih, malé babylonské věže plné informací, výpovědi a příběhů v češtině, angličtině i italštině. Nechci se nenápadně chlubit, že umím číst ve třech jazycích, k čemu taky, když celé knihy jsem letos přečetla dvě, ostatní jsou kolem mě jak nakousané koláče nebo naplň vyjedené bonboniéry. Tu pár stran, tu rozečteno do půlky, tu dvě stránky. Mám pocit, že selhávám. I přes to jsou knihy, co mě zasáhly. I přes to, že z jedné jsem zatím přečetla 20 procent a z druhé 60 procent. Aesthetica od Allie Rowbottom: dystopie tematizující digitální a influencerský svět, beauty standarty, estetické a digitální úpravy, feminismus, wokeness, generační trauma, vztahy matky a dcery. Kniha, která se sice odehrává v blíže nespecifikované budoucnosti popisuje cestu influencerky, která se rozhodne pro exkluzivní zákrok. Ten jí má pomoci „vymizikovat“ všechny předchozí estetické úpravy. „Il bikini di Silvia Plath“ je debut autorky a filozofky se sklony k feministickému stand-up komedii Giady Biaggi. Miláno, světu současné módy a umění a čtyřicátníci, na oko velcí studovaní feministé a se stáží plnou umělkýň kreslicích menstruační krvi, kteří ovšem „slajdují“ do DMs mladých doktorandek a udržují virtuální, nerovné vztahy. Není to drama, ale vtipná reflexe současnosti, kdy kromě našich dokonalých kurátorovaných high-society životů žijeme taky ty virtuální – v DMs nebo na OnlyFans. Cesta ven z destruktivního vztahu hlavní hrdinky Evy, která ze všeho nejradši šňupe lajny koxu z přebalů knih věhlasných filozofů, masturbuje u trashových Pornhubových videí a autorských dokumentárních filmů, povídá si s imaginárními „daddies“ Sigmundem Freudem i Woody Allenem, vede přes poezii Silvie Plath.

Jan Škrob (básník)

Mám pocit, že jsem toho letos nepřečetl úplně mnoho. Z toho, co jsem přečetl, ale musím docela jednoznačně doporučit básnickou sbírku Věžeňská strava Jiřího Šimčíka, která vyšla poměrně čerstvě v nakladatelství Dobrý důvod. Šimčík je příslušník generace Z a jeho kniha je pro mě osobně důležitá i jako sonda do prožívání této generace, v něčem na jednu stranu dost podobného tomu našemu mileniálskému, v něčem podstatně odlišného. Je v tom ironický pohled na společnost, technologie, hodnoty vyzdvihované jako téměř posvátné. Zároveň ale i osobní pohnutí, věci srdce. A o všechno spojuje básnický jazyk, o kterém mám skoro chuť přemýšlet jako o nějakém novém surrealismu, obrazy často na první pohled nedávající smysl, ale něco vyvolávají, dostávají se pod kůži.

Emma Kausc (spisovatelka)

V pořadí čtvrtá kniha autorky Guadalupe Nettel s názvem Still Born se připojuje k proudu současné mexické vlny, která umí ambivalenci ohledávat skrze nekompromisní empatii. Feministický průzkum mateřství klade čtenáři otázky okolo volené i nedobrovolné bezdětnosti; narativu se na jeden nádech dává s anatomicou přesností skalpelu razit si cestu etickými rovinami možných smrtí. Děti, vztahů, tužeb. Still Born je čistá a úderná próza, mikroskop dilematu, které si dnešní ženy v naší části světa mají tu možnost položit – a dělají tak ve stále větší míře. V neposlední řadě se Nettel skvěle daří postihnout ženskou péči, její význam v naší pozdně kapitalistické společnosti neúnavně kmitá mezi naplněním a prací. Cesta k mateřství není nikdy jednoduchá a přímočará. Nettel tomuhle rozumí a dovedně z nesourodosti odboček, váhání a kompromisů vytváří emoční mapu plnou pochopení.

Dominik Želinský (spisovatel, časopis Kapitál)

Dvě velmi odlišné knihy. Prvou je útlá novela Jordana Castra The Novelist, která zachytává jediný den aspirujícího spisovatele v nerovnom súböji s Twitterem. The Novelist je svieža a vtipná autofikcia s prekvapivou melancholickou hĺbkou. Druhou je Tichý pobyt na ulici Gwerkovvej-Göllnerovej Anny Gruskovej, reportáž o hľadani stôp prvorepublikovej feministky Alžbety Gwerkovvej-Göllnerovej, účastníčky slovenského protifašistického povstania, zavraždenej v roku 1944 počas masakru v Kremničke.

Jiří G. Růžicka (A2 kulturní čtrnáctideník, Radio 1)

Velký čtenářský zážitek mi přinesla druhá do češtiny Annou Kudrnovou přeložená kniha britského specialisty na krajinu a literaturu Roberta Macfarlane nazvaná Podzemí. V první své publikaci Hory v hlavě se autor proháněl po světových vrcholcích a připomínal spisovatele, kteří se tímto tématem zabývali ve své tvorbě. Nyní sestoupil do podzemí, a to v mnoha možnostech, jak takové podzemí může vypadat. Může to být místnost, v níž se vědci pokouší objevit temnou hmotu, chránění před rušivými vlnami pozemského světa, nebo jeskyně, která sloužila pravěkým lidem pro vytváření uměleckých děl, jež pravděpodobně přežijí vše, co vzniklo na povrchu. Může se ale jednat také o katakomby vedoucí v hlubinách měst nebo o úložiště jaderného odpadu, o nichž jako by vyprávěl i starověký epos Kalevala. Macfarlane je dobrodruh, který má načteno a snaží se to, o čem píše, i prožít. A zároveň o tom co možná nejvíce zjistit ve světové literatuře. Jeho knihy jsou díky tomu čtivé, napínavé, nabitě informacemi a rozhodně ne povrchní. Jen u nás stále téměř neobjevené.

Kateřina Čopjaková (literární kritička)

Changer: methode je pátá autobiografická kniha Édourda Luise mapující překážky, které musel překonat coby gay z chudé rodiny plné patologického chování na své cestě o společenskou třídu výš. Jeho osobní odysea pokračuje gymnaziálními studii, přátelstvím se spolužačkou Elenou, která má vše, co by on „měl mít“, nástupem na vysokou školu a končí vstupem do literárního světa. Další jeho skvělá naléhavá próza (opět ji do češtiny překládá Sára Vybíralová), kde má stejný prostor sociologie jako introspektivní vhled do duše. Mimochodem se v ní dočteme, že Luis nemá rád komiksy, já je miluju a tím pro mě letos nejlepším se stal komiksový deník Každý den je nový od Lucie Lomové. Křehký, vtipný a hluboký komiks o prožívání každodennosti a upřímnosti sama k sobě. Lomová je suverénní kreslička, vypravěčka, která vždy hledá nový úhel pohledu i za cenu drobných nesrozumitelností nebo slepých míst, tentokrát ale vše do sebe zapadlo a její zatím poslední komiks je zároveň jejím nejlepším.

SEKCE: Ostatní

POČET AKTUALIZACÍ: 5

KLÍČOVÁ SLOVA: dita (2x), pepe (2x)

9. Bydlení, roboti i samořídící autobusy. Na starém dole vyrostou chytré Trojanovice

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (06:30:05)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	Zpravy.aktualne.cz - Ekonomika	NEZNÁMÝ

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Přes třicet let bojovali obyvatelé beskydských Trojanovic proti zahájení těžby v dole Frenštát. Teď slaví vítězství. Jámy se zasypou a v opuštěném areálu by mohla vyrůst chytrá vesnice. S komunitní energetikou, dostupným bydlením i samořídícími autobusy, popisuje starosta Jiří Novotný chystaný projekt Cérka, který získal cenu Chytrá města 2022 v kategorii Idea.

Foto: EU

Pohled na ves Trojanovice blízko Frenštátu pod Radhoštěm působí téměř idylicky. Skoro ze všech stran ji obklopují vrcholky Beskyd, na sedlo Pustevny odsud vede nejstarší sedačková lanová dráha na světě. V posledních letech se obec proslavila kombinováním tradiční vsi rozprostřené po horských pastvinách s moderní, udržitelnou architekturou.

Už čtyři desítky let ale místnímu panoramatu dominují dvě 60 metrů vysoké těžní věže dolu Frenštát. Vznikl ještě v době komunistického Československa a se 64 kilometry čtverečními měl být největším dolem v zemi. Pod zemí tu odhadem leží 1,6 miliardy tun černého uhlí.

Na místě vznikly i dvě kilometr hluboké jámy. Pak ale komunistický režim padl spuštění se odložilo na neurčito. Důl začal chátrat. "Samospráva bojovala za to, aby se těžba už nezahájila," říká Jiří Novotný, starosta Trojanovic od roku 2006. Po letech sporů je teď jasné, že se těžit nezačne. Původní vlastník OKD loni pětadvacetihektarový areál předal do rukou státního podniku Diamo, který jej v příštích letech z většiny zdemoluje a pročistí.

Související

Zázračné a krásné Trojanovice. Starosta mění valašskou vesnici po vzoru Švýcarska

29 fotografií

A obec už má plán, co si s uvolněnou půdou počít. Místo se promění na moderní bydlení, průmysl, vzdělávání i prostor pro turistiku. V lednu vstoupí projekt do fáze projektové přípravy, stavět by se mohlo začít na začátku roku 2025. "Dostali jsme výjimečnou možnost. Nemusíme jen tlouct pěstmi do stolu, ale můžeme sami něco vytvořit," říká starosta.

Projekt dostal název Cérka, jak se v místním nářečí říká dívce nebo dceři. "Hledí do budoucnosti, stejně jako mladá holka, co sedí na pasece a dívá se na svět. Choeme ukázat i ostatním obcím, jak by mohly vypadat," vysvětluje Novotný. Do venkovského prostředí převádí koncept chytrého města, které využívá informační a komunikační technologie ke svému řízení, udržitelnému rozvoji a zmírnění negativních dopadů zástavby.

Lidé by tak na místě mohli chodit do práce hned u svých domů, další dojíždět po nové stezce na elektrokole nebo v autobusu bez řidiče do Frenštátu a dalších měst. Teplo a elektřinu má zajistit komunitní energetika, třeba z vodíku. Obec chce mít školu, pivovar nebo komunitní centrum. Kromě několika firem tu má sídlit také výzkumné centrum Ostravské univerzity či ředitelství Chráněné krajinné oblasti Beskydy.

Ve stylu vesnice

Návrh přitom respektuje rozprostřený styl místních vesnic, nepočítá s hustou zástavbou. Architektonicky by měl navázat na několik oceňovaných budov, které v posledních letech v Trojanovicích vznikly. Jejich autor Kamil Mrva se inspiroval tradičním valašským stylem.

Aby obec nepřišla o své kulturní dědictví, tedy místní paseky, zablokovala územní plán. Novotný zdůrazňuje, že tu nenastane žádný stavební boom. Čtvrť bude vznikat delší dobu podle potřeb místní komunity. První část bude podle starosty hotová za 15 let. "Nechceme tady mít investiční byty, po kterých skočí developéři," říká.

Související

"Máme tu hezký vzduch, to ale nestačí." Města na periferii bojují s odlivem obyvatel

Průmysl plánuje zasadit přímo do obytné čtvrti. "Lidé nebudou muset dojíždět 50 kilometrů do Ostravy a trávit v autě dvě hodiny denně," uvádí Novotný a odmítá představu o šedivých halách za městem. Stačí zapojit moderní architekturu jako v zahraničí, míní. "Když sjedete z Brenneru do Itálie, uvidíte firmu Salewa. Mají čtyřpatrovou výrobu a s ní spojenou lezeckou stěnu i kavárnu. Vedle bydlí lidé. Funguje to a vypadá fantasticky," popisuje starosta.

Jedna z firem, které by se mohly přistěhovat, vyrábí nyní roboty ve Frenštátu. "Je tam větší klid než u naší samoobsluhy. Za den přijede jedna dodávka a to je vše. Jediný důvod, proč u té fabriky nechcete bydlet, je, že vypadá strašně," říká o tom, jak provoz firmy okolí neruší.

Biotopy ve sklenících i "Černá kostka"

V letošním roce vyhrál projekt Cérka vyhrál kategorii Idea v soutěži Chytrá města 2022, kterou pořádá nezisková organizace Smart City Innovations Institute pod záštitou ministerstva průmyslu a obchodu a také místního rozvoje. "Zaměření projektu je komplexní. Zahrnuje ekologické stavební prvky, obnovitelné zdroje energie, využití dešťové vody či komunitní energetiku," uvádí za pořadatele Tereza Vašíčková.

Vytvořit tak velký projekt v obci s 2600 obyvateli je hodně ambiciózní myšlenka. Starosta už ale pro uskutečnění získal důležité partnery, kromě Moravskoslezského a Zlínského kraje také čtyři univerzity a několik soukromých firem. Trojanovice zatím získaly pět milionů korun na předprojektovou přípravu z dotace Moravskoslezského kraje a rozpočtu obce a dalších pět milionů na studii proveditelnosti. Celkově však bude potřeba až 2,5 miliardy korun. "Jaký bude poměr veřejných a soukromých peněz, zatím nevíme," říká Novotný.

V představách místního vedení hraje klíčovou roli Fond pro spravedlivou transformaci Evropské unie. Ten má podporovat území, která se potýkají se sociálními a ekonomickými problémy kvůli přechodu ke klimatické neutralitě. Na té se členské státy dohodly k roku 2050, poté nesmí vypouštět více škodlivých emisí, než je krajina schopna vstřebat. V Česku budou mít problémy zejména

uhelné regiony, kde se těžba od 90. let utlumuje.

Související

Miliardové odškodnění za uhlí. Energetické firmy žalují vlády o náhradu ušlých zisků

Česko by mělo z fondu mezi lety 2021 a 2027 vyčerpat 41 miliard korun. Polovina zamíří do Moravskoslezského kraje, pro Trojanovice by chtěl Novotný až půl miliardy.

Projekty chystají i jiné obce. Na Karvinsku by na místě poničeném těžbou a průmyslem měl vzniknout Eden Silesia, síť velkých skleníků s různými zemskými biotopy. Ty poslouží výzkumu **Slezské univerzity**, ale také by měly do místa přilákat turisty. Peníze z fondu má slíbené i Ostrava, například na stavbu Černé kostky, tedy projektu nové budovy vědecké knihovny.

Druhou polovinu peněz si rozdělí Karlovarský a Ústecký kraj. Stovky milionů poputuje například do Ústí nad Labem, které za ně pořídí autobusy poháněné vodíkem. S pomocí více než miliardové dotace chce ČEZ v kraji postavit továrnu na lithiové baterie, peníze mají pomoci i k těžbě tohoto kovu na Činovci.

Video: Konec uhlí v Česku. Podívejte se, jak se kraje vyrovnávají s bolavým koncem jedné éry (4. 2. 2021)

2:59

Regio projekt - Konec těžby uhlí v Česku | Video: Jakub Zuzánek, Martin Krepindl

SEKCE: Ekonomika a Finance

POČET AKTUALIZACÍ: 2

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

10. Od 19. 12. 2022 začínají na **FPF** prázdniny. Užijte...

seznam | nahoru

facebook

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (09:49:58)	Sociální sítě	Filozoficko-přírodovědecká fakulta	Facebook - Příspěvky	Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Od 19. 12. 2022 začínají na **FPF** prázdniny. Užijte si je v klidu a ve zdraví, odpočiňte si a načerpejte sílu na blížící se zkouškové období. Budeme se na vás po Novém roce zase těšit!

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: fpf (2x), filozoficko (1x), přírodovědecká (1x), fakulta (1x), opavě (1x)

11. Jmenovací dekrety převzalo v Karolinu 76 profesorů

seznam | nahoru

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (11:13:15)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	Msm.cz (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy) - Ministerstvo	NEZNÁMÝ

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Praha, 19. prosince 2022 – Ministr školství, mládeže a tělovýchovy Vladimír Balaš dnes ve Velké aule pražského Karolina předal jmenovací dekrety 76 novým profesorkám a profesorům. Dekrety si dnes převzalo 73 z nich, zbylým budou doručeny. Profesory jmenuje prezident na návrh vědeckých a uměleckých rad vysokých škol.

„Prošli jste náročným procesem až na pomyslný vrchol vědecko-pedagogické vzdělávací pyramidy. Díky Vaší vůli a odhodlání se Vám podařilo na této dlouhé cestě překonat řadu profesních i životních překážek. **Věřím, že dnešním dnem Vaše produktivní práce nekončí, ba právě naopak – otevírají se Vám nové dveře Vašich výzkumných i pedagogických příležitostí. Jako profesori univerzit i jako garanti studijních programů budete nositeli i spoluvůdci nevyhnutelných strukturálních změn ve vzdělávacím procesu.** Bytostně věřím ve Vaši schopnost přijímat nové výzvy, měnit zažité postupy a zavádět inovace ve výuce. Ze srdce Vám přeji mnoho sil, odhodlání a úspěchů při naplňování Vašeho poslání. Zároveň dovolu, abych všem popřál krásné a pokojné Vánoce,“ řekl novým profesorům ministr **Vladimír Balaš**.

SEZNAM JME NOVANÝCH PROFESOREK A PROFESORŮ:

1. doc. Mgr. Milan ADÁMEK, Ph.D.

pro obor: Řízení strojů a procesů

na návrh Vědecké rady Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

2. doc. RNDr. Petr BALDRIAN, Ph.D.

pro obor: Enviromentální vědy

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

3. doc. Ing. Zoltán BALOGH, PhD.

pro obor: Systémové inženýrství a informatika

na návrh Vědecké rady Univerzity Hradec Králové

4. doc. RNDr. Michal BÍL, Ph.D.

pro obor: Environmentální geografie

na návrh Vědecké rady Ostravské univerzity

5. doc. MUDr. RNDr. Ondřej BRADÁČ, Ph.D.

pro obor: Neurochirurgie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

6. doc. MUDr. Tomáš BÜCHLER, Ph.D.

pro obor: Onkologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

7. doc. Mgr. Karel CÍSAŘ, Ph.D.

pro obor: Teorie a dějiny moderního a současného umění

na návrh Umělecké rady Vysoké školy uměleckoprůmyslové v Praze

8. doc. RNDr. Ondřej ČEPEK, Ph.D.

pro obor: Informatika – teoretická informatika

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

9. doc. Mgr. Miroslav ČERNÝ, Ph.D.

pro obor: Aplikovaná fyzika

na návrh Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně

10. doc. MUDr. Ivan ČUNDRLE, Ph.D.

pro obor: Anesteziologie, intenzivní medicína a algeziologie

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

11. doc. Dr. Ing. Tomáš DOSTÁL

pro obor: Vodní hospodářství a vodní stavby

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

12. doc. Ing. Martina ELIÁŠOVÁ, CSc.

pro obor: Teorie stavebních konstrukcí a materiálů

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

13. doc. Mgr. Igor FRANTIŠÁK, Ph.D.

pro obor: Hudební umění - klarinet

na návrh Umělecké rady Akademie múzických umění v Praze

14. doc. RNDr. David FRIEDECKÝ, Ph.D.

pro obor: Lékařská chemie a biochemie

na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci

15. doc. MUDr. Jiří FRONĚK, Ph.D.

pro obor: Chirurgie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

16. doc. Mgr. Roman GABRHELÍK, Ph.D.

pro obor: Lékařská psychologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

17. doc. RNDr. František GALLOVIČ, Ph.D.

pro obor: Geofyzika

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

18. doc. MUDr. Spyridon GKALPAKIOTIS, Ph.D.

pro obor: Dermatovenerologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

19. doc. PhDr. Josef GRULICH, Ph.D.

pro obor: České dějiny

na návrh Vědecké rady Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

20. doc. Mgr. Michal HÁJEK, Ph.D.

pro obor: Botanika

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

21. doc. PhDr. Ladislav HLADKÝ, CSc.

pro obor: Historie - obecné dějiny

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

22. doc. Ing. Stanislav HONUS, Ph.D.

pro obor: Strojírenská technologie

na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

23. doc. Ing. Petra HORVÁTHOVÁ, Ph.D.

pro obor: Podniková ekonomika a management

na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

24. doc. Ing. Jan HOŠEK, Ph.D.

pro obor: Konstrukční a procesní inženýrství

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

25. doc. RNDr. Marie HUBÁLEK KALBÁČOVÁ, Ph.D.

pro obor: Lékařská biologie a genetika

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

26. doc. Ing. Aleš IMRAMOVSKÝ, Ph.D.

pro obor: Technologie organických látek

na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice

27. doc. Alfredo IORIO, Ph.D.

pro obor: Fyzika – teoretická fyzika

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

28. doc. Mgr. Soňa KALENDA, Ph.D.

pro obor: Sociální práce

na návrh Vědecké rady Ostravské univerzity

29. doc. Ing. Michal KEJAK, CSc.

pro obor: Ekonomické teorie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

30. doc. PhDr. Milan KLEMENT, Ph.D.

pro obor: Informační a komunikační technologie ve vzdělávání

na návrh Vědecké rady Univerzity Hradec Králové

31. doc. Ing. Aleksandr KLJUČNIKOV, Ph.D.

pro obor: Management a ekonomika podniku

na návrh Vědecké rady Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

32. doc. MUDr. Romana KOBEROVÁ IVANČÁKOVÁ, CSc.

pro obor: Stomatologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

33. doc. Ing. Adriána KOVALČÍK, Ph.D.

pro obor: Makromolekulární chemie

na návrh Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně

34. doc. Ing. Irena KRATOCHVÍLOVÁ, Ph.D.

pro obor: Fyzikální a materiálové inženýrství

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

35. doc. Dr. rer. nat. RNDr. Mgr. Bc. Jan KŘETÍNSKÝ, Ph.D.

pro obor: Informatika

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

36. doc. Dr. Ing. Martin KUBAL

pro obor: Enviromentální chemie a inženýrství

na návrh Vědecké rady Univerzity Pardubice

37. doc. Ing. Roman KUBEC, Ph.D.

pro obor: Chemie a analýza potravin

na návrh Vědecké rady Vysoké školy chemicko-technologické v Praze

38. doc. Ing. Ludmila KUČEROVÁ, Ph.D.

pro obor: Strojní inženýrství

na návrh Vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni

39. doc. Ing. David LEHKÝ, Ph.D.

pro obor: Konstrukce a dopravní stavby

na návrh Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně

40. doc. MUDr. Martin MATOULEK, Ph.D.

pro obor: Rehabilitace a tělovýchovné lékařství
na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

41. doc. MUDr. Vlasta MERGLOVÁ, CSc.

pro obor: Stomatologie
na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

42. doc. Ing. Dagmar MĚŘÍNSKÁ, Ph.D.

pro obor: Technologie a materiály
na návrh Vědecké rady Technické univerzity v Liberci

43. doc. MUDr. Jitka MLÍKOVÁ SEIDLEROVÁ, Ph.D.

pro obor: Vnitřní nemoci
na návrh Vědecké rady Vědecké rady Univerzity Karlovy

44. doc. RNDr. Jan MLYNÁŘ, Ph.D.

pro obor: Aplikovaná fyzika
na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

45. doc. MUDr. Beatrice MOHELNÍKOVÁ DUCHOŇOVÁ, Ph.D.

pro obor: Onkologie
na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci

46. doc. RNDr. Tomáš MRKVIČKA, Ph.D.

pro obor: Aplikovaná matematika
na návrh Vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni

47. doc. Mgr. Ondřej NOVÁK, Ph.D.

pro obor: Fyziologie rostlin
na návrh Vědecké rady Mendelovy univerzity v Brně

48. doc. Dr. Lidia Dominika OGIELA

pro obor: Informatika
na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

49. doc. MUDr. Martin OLIVERIUS, Ph.D.

pro obor: Chirurgické obory
na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

50. doc. Mgr. Marek OTISK, Ph.D.

pro obor: Filozofie
na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci

51. doc. PhDr. Peter PAVÚK, PhD.

pro obor: Archeologie
na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

52. doc. RNDr. Vilém PECHANEC, Ph.D.

pro obor: Geoinformatika a kartografie
na návrh Vědecké rady Univerzity Palackého v Olomouci

53. doc. Ing. Radek POLANSKÝ, Ph.D.

pro obor: Elektrotechnika
na návrh Vědecké rady Západočeské univerzity v Plzni

54. doc. Dr. Ing. Martin POSPÍŠIL, Ph.D.

pro obor: Architektura, konstrukce a technologie
na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

55. doc. Ing. Ivan RICHTER, Dr.

pro obor: Aplikovaná fyzika
na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

56. doc. RNDr. Tomáš ŘEZNÍK, Ph.D.

pro obor: Kartografie, geoinformatika a dálkový průzkum Země
na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

57. doc. Ing. Eva SAMKOVÁ, Ph.D.

pro obor: Technologie potravin
na návrh Vědecké rady Tomáše Bati ve Zlíně

58. doc. Ing. Hanuš SEINER, Ph.D., DSc.

pro obor: Fyzikální a materiálové inženýrství

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

59. doc. RNDr. Artur SERGYEV, Ph.D., DSc.

pro obor: Matematika – Matematická analýza

na návrh Vědecké rady [Slezské univerzity](#) v [Opavě](#)

60. doc. Ing. Gražyna SIMHA MARTYNKOVÁ, Ph.D.

pro obor: Materiálové vědy a inženýrství

na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

61. doc. RNDr. Petr SKLÁDAL, CSc.

pro obor: Biochemie

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

62. doc. Mgr. Pavel STOPKA, Ph.D.

pro obor: Zoologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

63. doc. RNDr. Jan STREJČEK, Ph.D.

pro obor: Informatika

na návrh Vědecké rady Masarykovy univerzity

64. doc. RNDr. Pavel SURYNEK, Ph.D.

pro obor: Informatika

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

65. doc. Ing. arch. Jindřich SVATOŠ

pro obor: Architektura a stavitelství

na návrh Vědecké rady Českého vysokého učení technického v Praze

66. doc. Ing. Roman ŠENKEŘÍK, Ph.D.

pro obor: Informatika

na návrh Vědecké rady Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava

67. doc. Ing. Petra ŠÍMOVÁ, Ph.D.

pro obor: Enviromentální vědy o Zemi

na návrh Vědecké rady České zemědělské univerzity v Praze

68. doc. Mgr. Roman TŮMA, Ph.D.

pro obor: Molekulární a buněčná biologie a genetika

na návrh Vědecké rady Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

69. doc. Mgr. Martin VALA, Ph.D.

pro obor: Chemie, technologie a vlastnosti materiálů

na návrh Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně

70. doc. PhDr. MgA. František VANÍČEK, Ph.D.

pro obor: Hudební umění - varhany

na návrh Umělecké rady Akademie múzických umění v Praze

71. doc. RNDr. Jana VELEMÍNSKÁ, Ph.D.

pro obor: Antropologie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

72. doc. RNDr. Jan VESELÝ, Ph.D.

pro obor: Organická chemie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

73. doc. MUDr. Josef VODIČKA, Ph.D.

pro obor: Chirurgie

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

74. doc. PhDr. Eva VOLDŘICHOVÁ BERÁNKOVÁ, Ph.D.

pro obor: Románské literatury

na návrh Vědecké rady Univerzity Karlovy

75. doc. Ing. Martin VRBKA, Ph.D.

pro obor: Konstrukční a procesní inženýrství

na návrh Vědecké rady Vysokého učení technického v Brně

SEKCE: Ministerstva

POČET AKTUALIZACÍ: 1

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x), opavě (1x)

DUPLICITNÍ S: Jmenovací dekrety převzalo v Karolinu 76 profesorů (Kurzy.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě);

12. Zrození metropole. Ostrava na fotkách z padesátých a šedesátých let, temná a krásná

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
19.12.2022 (18:48:07)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	Magazin.aktualne.cz - Foto	Dan Poláček, Tomáš Vocelka

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

V jedné části Ostravy chodily ještě děti s bandaskou pro mléko a do síťovky jim prodavačky ukládaly rohlíky. Na druhé straně města, v jeho centru, velkoplošné obrazovky výkladních skříní lákaly k novému bruselskému životnímu stylu. Tak popisuje Ostravu padesátých a šedesátých let nová fotografická kniha Ondřeje Durczaka a Jiří Siostrzoneka Zrození metropole.

Křest publikace se odehrál v pondělí 19. prosince v ostravské galerii Fiducia, do prodeje by se měla dostat počátkem ledna. Autoři chtějí v knize přiblížit čtenářům atmosféru rodící se průmyslové metropole v krátkém, ale intenzivním období velkých hospodářských, kulturních, ideologických a sociálních proměn. Zároveň chtějí ukázat, že se i v této složité době obyvatelé města snažili žít naplněné životy. Publikace obsahuje přes dvě stovky mnohdy dosud nepublikovaných dobových fotografií.

"V padesátých a šedesátých letech 20. století probíhal na území města i v hlavách urbanistů, architektů, politiků a ideologů zápas mezi tradicí, historií a modernitou," konstatuje v úvodu knihy sociolog [Jiří Siostrzonek](#). "Asanace a výstavba. Staré domy s patinou, potulní psi v chátajících a neoprávněně vysmívaných koloniích, ponuré uličky připomínající atmosféru Stínadel, náměstíčka, hornické hospody, koupaliště a hřiště a lokální obchůdky žili důvěrně pomalým životem. A proti nim se vzedmula tsunami sídlišť a moderních komplexů služeb, úřadů, škol s neosobním okolím."

Téměř vesnická pospolitost v satelitních čtvrtích se v té době podle Siostrzoneka dostala do kontrastu s formující se anonymní městskou společností v centru Ostravy. "V jedné části Ostravy chodily ještě děti s bandaskou pro mléko, se džbánem pro pivo a do síťovky jim prodavačky ukládaly rohlíky a zdravily maminku. Na druhé straně města, v jeho centru, velkoplošné obrazovky výkladních skříní lákaly k novému životnímu bruselskému stylu šedesátých let," píše.

"Fotografická kniha Zrození metropole. Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století čerpá z vybraných tištěných fotografických materiálů vznikajících na zakázku, ale i osobitých pohledů soukromých fotografických archivů," přiblížil pedagog a fotograf Ondřej Durczak. Kniha zachycuje Ostravu ve třech hlavních kapitolách nazvaných Město, Každodenní život a Svátky a Průmysl.

Mezi fotografie, jejichž snímky jsou v publikaci zastoupeny, jsou například Viktor Kolář (1941), Viktor Kolář st. (1898-1971), Gustav Aulehla (1931-2021), Rudolf Janda (1907-2000), František Krasl (1912-1998), Karel Kania (1923-1981), Věněk Švorčík (1919-1984), Květoslav Kubala (1928-2011) a Zdeněk Menec (1914-1998).

O knize:

Zrození metropole, Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století. Autoři Ondřej Durczak a [Jiří Siostrzonek](#). Nakladatel: FotoD, vázaná kniha, 224 stran, rozměr 19×24cm.

Křest publikace se odehrál v pondělí 19. prosince v ostravské galerii Fiducia, do prodeje by se měla dostat počátkem ledna. Autoři chtějí v knize přiblížit čtenářům atmosféru rodící se průmyslové metropole v krátkém, ale intenzivním období velkých hospodářských, kulturních, ideologických a sociálních proměn. Zároveň chtějí ukázat, že se i v této složité době obyvatelé města snažili žít naplněné životy. Publikace obsahuje přes dvě stovky mnohdy dosud nepublikovaných dobových fotografií.

"V padesátých a šedesátých letech 20. století probíhal na území města i v hlavách urbanistů, architektů, politiků a ideologů zápas mezi tradicí, historií a modernitou," konstatuje v úvodu knihy sociolog [Jiří Siostrzonek](#). "Asanace a výstavba. Staré domy s patinou, potulní psi v chátajících a neoprávněně vysmívaných koloniích, ponuré uličky připomínající atmosféru Stínadel, náměstíčka, hornické hospody, koupaliště a hřiště a lokální obchůdky žili důvěrně pomalým životem. A proti nim se vzedmula tsunami sídlišť a moderních komplexů služeb, úřadů, škol s neosobním okolím."

Téměř vesnická pospolitost v satelitních čtvrtích se v té době podle Siostrzoneka dostala do kontrastu s formující se anonymní městskou společností v centru Ostravy. "V jedné části Ostravy chodily ještě děti s bandaskou pro mléko, se džbánem pro pivo a do síťovky jim prodavačky ukládaly rohlíky a zdravily maminku. Na druhé straně města, v jeho centru, velkoplošné obrazovky výkladních skříní lákaly k novému životnímu bruselskému stylu šedesátých let," píše.

"Fotografická kniha Zrození metropole. Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století čerpá z vybraných tištěných fotografických materiálů vznikajících na zakázku, ale i osobitých pohledů soukromých fotografických archivů," přiblížil pedagog a fotograf Ondřej Durczak. Kniha zachycuje Ostravu ve třech hlavních kapitolách nazvaných Město, Každodenní život a Svátky a Průmysl.

Mezi fotografie, jejichž snímky jsou v publikaci zastoupeny, jsou například Viktor Kolář (1941), Viktor Kolář st. (1898-1971), Gustav Aulehla (1931-2021), Rudolf Janda (1907-2000), František Krasl (1912-1998), Karel Kania (1923-1981), Věněk Švorčík (1919-1984), Květoslav Kubala (1928-2011) a Zdeněk Menec (1914-1998).

Zrození metropole, Ostrava ve fotografiích padesátých a šedesátých let 20. století. Autoři Ondřej Durczak a [Jiří Siostrzonek](#). Nakladatel: FotoD, vázaná kniha, 224 stran, rozměr 19×24cm.

SEKCE: Hobby

POČET AKTUALIZACÍ: 2

KLÍČOVÁ SLOVA: siostrzonek (4x), jiří (2x), jiří (2x)

13. Kniha Martina Pelce "Na football! Fotbalové...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (10:16:27)	Sociální síť	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Ústav historických věd - Slezská univerzita v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Kniha Martina Pelce "Na football! Fotbalové diváctví a fanouškovská kultura v českých zemích do roku 1939" se dostala mezi 11 titulů vybraných autory kulturní rubriky Seznam Zpráv jako nejlepší české knihy roku!!! Gratulujeme!

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

14. Ahoj všem Linkediňákům. Už máte nakoupené dárky pod stromeček? Mřsknu vám sem jeden tip na dvoje...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (10:17:27)	Sociální síť	Slezská univerzita v Opavě	Twitter.com - Příspěvky	ICTmagazin

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Ahoj všem Linkediňákům. Už máte nakoupené dárky pod stromeček? Mřsknu vám sem jeden tip na dvoje sluchátka [🎧](#) se kterými neuděláte chybu. Otestovali jsme je v redakci již v dlouhodobém testu, takže poměr cena výkon je zde luxusní. [📧Herní slu...](#)<https://t.co/f4VTx6HBjq>

SEKCE: IT a komunikace

KLÍČOVÁ SLOVA: slu (1x)

15. Diskuse se účastnili @martinbuchtik, ředitel agentury @StemUstav, Eva Kotlánová, ekonomka působící...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (10:43:29)	Sociální síť	Obchodně-podnikatelská fakulta	Twitter.com - Příspěvky	Transparency_CZ

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Diskuse se účastnili @martinbuchtik, ředitel agentury @StemUstav, Eva Kotlánová, ekonomka působící na Katedře ekonomie a veřejné správy [Obchodně podnikatelské fakulty](#) v [Karvině](#) a členka Dozorčí rady TI a ředitel TI @OndrejKopecky. <https://t.co/JrbnFWH0ck>

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: obchodně (1x), podnikatelské (1x), fakulty (1x), karvině (1x)

16. Interfotoklub už zná vítěze

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (12:45:03)	Tisk	Institut tvůrčí fotografie	Město Vsetín - Vsetínské noviny	-jž

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Stáhnout článek](#)

V listopadu se v Domě kultury setkala odborná porota, která vyhodnotila fotografi e přihlášené do 32. ročníku mezinárodního fotografického bienále INTERFOTOKLUB VSETÍN 2022. Mezi oceněné se dostaly i práce vsetínských fotografů. Do soutěžních sekcí černobílá digitální fotografie a na volné téma, barevná digitální fotografie a na volné téma a černobílá a barevná digitální fotografie a na volné téma pro fotokluby a fotokupiny bylo přihlášeno celkem 470 fotografi í od 49 autorů z 18 zemí světa. Své kolekce přihlásilo celkem 10 fotoklubů. Hodnocení byl přítomen také čestný prezident soutěže a světznámý fotograf [Jindřich Štreit](#). „Letošní soutěž měla výbornou úroveň. Sešlo se na ní velké množství kvalitních fotografi í. Velmi dobře byly zastoupeny všechny fotografické oblasti. Organizace soutěže byla rovněž perfektní,“ zhodnotil letošní ročník Interfotoklubu Štreit. Výstava oceněných prací bude v měsících březnu a dubnu 2023 k vidění v Galerii Stará radnice ve Vsetíně a na zámku. Organizátoři také připravují kvalitní katalog v papírové i digitální podobě. „Děkujeme všem zúčastněným fotografům a fotoklubům za přízeň a všem oceněným gratulujeme,“ dodal za pořadatele z Domu kultury Vsetín Zdeněk Holoubek. Hodnocení připojil i předseda poroty Interfotoklubu 2022 Garik Avanesian: „Těto soutěže si nesmírně vážím, protože dává velký prostor celým fotoklubům a jako jedna z mála stále drží vysokou laťku ve formě tištěného katalogu. Práce poroty byla opět náročná, ale i odpovědná.“ Do soutěže Interfotoklub se každoročně zapojují také místní fotografové. Ani uplynulý ročník nebyl výjimkou a práce Vsetíňanů se dostaly i mezi oceněné. Fotoklub Vsetín získal cenu FIAP Gold Medal a jeho člen Jan Hrubý individuální cenu GPU za dílo In Concentration.

Interfotoklub už zná vítěze

V listopadu se v Domě kultury setkala odborná porota, která vyhodnotila fotografie přihlášené do 32. ročníku mezinárodního fotografického bienále INTERFOTOKLUB VSETÍN 2022. Muzi ocenění se dostaly i práce vsetínských fotografů.

Do soutěžních sekcí čerobili digitální fotografie na volné téma, barevná digitální fotografie na volné téma a černobílá a barevná digitální fotografie na volné téma pro fotokluby a fotokapiny bylo přihlášeno celkem 470 fotografií od 49 autorů z 18 zemí světa. Své kolekce přihlásilo celkem 10 fotoklubů.

Hodnocení byl přitomen také český prezident soutěže a vsetínský fotograf Jindřich Štreit. „Letošní soutěž měla výbornou úroveň. Setlo se na ni vřelá atmosféra kvalitních fotografií. Věci dobře byly zastopovány všechny fotografické oblasti. Organizace soutěže byla rovněž perfektní,“ zhodnotil letošní ročník Interfotoklubu Štreit.

Výstava oceněných prací bude v měsících březnu a dubnu 2023 k vidění v Galerii Staní radnice ve Vsetíně a na zámku. Organizátoři také připravují kvalitní katalog v papírové i digitální podobě. „Děkujeme všem zúčastněným.“

„Všechny fotografie a fotokluby na přání a všem oceněným gratulujeme.“ dodal z pohádky z Domu kultury Vsetín Zdeněk Holoděk.

Hodnocení přepojil i předseda poroty Interfotoklubu 2022 Garik Avanesian. „Tito soutěže si nezaslouží vítěz, protože dává velký prostor celým fotoklubům a jako jediná z mládeže dělá vysokou úroveň ve formě řídkého katalogu. Práce poroty byla opět náročná, ale i odmědná.“

Do soutěže Interfotoklub se každoročně zapojují také místní fotografové. Ani uplynulý ročník nebyl výjimkou a práce Vsetínčanů se dostaly i mezi ocenění. Fotoklub Vsetín získal cenu FIAP Gold Medal a jeho člen Jan Hrubý individuální cenu GPU za dílo In Concentration.

Město Vsetín

NABÍZÍ K PROSALENÍ
NEBYTOVÉ PROSTORY:

Smrčanova 1056 (Lga)

- proster - pce o tlo 42 m²

ve 2. NP

- Ojovna s terasou ve 2. NP

- obchodní prostor v přizemí 53 m²

- Dolež náměstí 1356 (Kernu)

- obchodní prostor na terase 71 m²

Smrčanova 1484 (Věžík)

- prostery oca 120 m² (fitness,

kládebný)

SEKCE: Zpravodajství

PDF STRANA: 11

KLÍČOVÁ SLOVA: jindřich (1x), štreit (1x)

MUTACE: Vsetín

17. Kontrola na Mendelově univerzitě podle vedení školy stále není dokončená

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (19:14:04)	Internet	Vedení univerzity	Ceskenoviny.cz - Články	ČTK

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Brno - Údajná kritická zjištění na Mendelově univerzitě, o kterých s odkazem na dosud neveřejné dokumenty v pondělí informoval Deník N, nevnímá vedení školy jako definitivní výsledek kontroly Národního akreditačního úřadu (NAÚ). Kontrola podle dnešního prohlášení stále pokračuje, její výstupy projedná rada úřadu až 19. ledna. Některé výtky škola rozporuje, uplatnila k nim připomínky, zatím ale vedení nechce jednotlivé body komentovat.

"V průběhu procesu kontroly obdržela univerzita zápis s výsledky nálezu kontrolní skupiny, ke kterým se mohla vyjádřit a vznést připomínky. To také učinila a následně obdržela vyjádření NAÚ k zaslanému materiálu. V současnosti univerzita čeká na dokončení kontroly a její uzavření," stojí v prohlášení. Současné vedení univerzity se prý zároveň "intenzivně snaží nastavit mechanismy, které by eliminovaly možnosti případných pochybení v dalším období".

Deník N v pondělí napsal, že univerzita v době rektorského působení Danuše Nerudové, nyníjší prezidentské kandidátky, porušovala zákon o vysokých školách i vlastní předpisy. Deník odkazuje na dvanáctistránkový dokument NAÚ. Úřad zkoumal všech pět fakult, zatímco předešlá a také zatím neuzavřená kontrola se týkala pouze provozně ekonomické fakulty.

Kontroloři NAÚ podle Deníku N například zjistili, že se studenti hlásili na státní zkoušku později, než se konala, a jeden student obhájil disertační práci v době, kdy měl přerušené studium. Upozornili také na časté podobnosti v závěrečných pracích studentů různých fakult. Nerudová už dříve sdělila, že interní vyšetřování - mimo jiné několika případů nestandardní délky studia - sama iniciovala. "Do voleb zbývá 25 dnů a podle průzkumů jsem jedním z favoritů. Nepřekvapuje mě proto, že se objevují pokusy dehonestovat moji práci ve vedení univerzity na základě překroucených informací," napsala v pondělí Deníku N.

"Problémy na této univerzitě jsou veřejně známé. Přece nemohla čekat, že na to v souvislosti s její kandidaturou nepříjde řeč?" napsal na twitteru ředitel Středoevropského technologického institutu Masarykovy univerzity a náměstek jihomoravského hejtmána Jiří Nantl (ODS). Předseda České konference rektorů Martin Bareš nechtěl situaci blíže komentovat, není prý obeznámený se závěry kontroly NAÚ. "Za těchto okolností by byl jakýkoli komentář uanáhlený. Je nutné nejprve počkat na oficiální a definitivní závěry kontroly," uvedl Bareš, rektor Masarykovy univerzity.

Předseda Rady Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství a bývalý ministr školství za ANO Robert Plaga na twitteru uvedl, že kontrola, která se uskutečnila na Mendelově univerzitě od 19. dubna do 22. srpna, byla v pátek 16. prosince ukončena rozhodnutím o vyřízení námitek. "Správní řízení, kde v květnu rada navrhla odejmutí části institucionální akreditace, běží dál, a bude se v něm rozhodovat 19. ledna," uvedl Plaga. Podle něj tak univerzita dostatečně nerozlišuje samostatnou kontrolu a správní řízení o odebrání akreditace, přičemž jedno je ukončené, druhé nikoliv.

Některí rektori se Nerudové zastali. "Byl jsem členem vědecké rady, kterou Danuše Nerudová vedla, a jak jsem jí měl možnost poznat, tak univerzitu vedla dle všech regulí a vše, co do rady předkládala, bylo v souladu se zákony a probíhalo řádně," uvedl [rektor](#) Slezské univerzity v Opavě [Pavel Tuleja](#). Jeho vyjádření ČTK poskytl tým Nerudové.

[Rektor](#) České zemědělské univerzity Petr Sklenička upozornil na omezené kompetence rektorů a autonomii jednotlivých fakult. Nerudová podle něj dělala, co bylo v její pravomoci, přičemž univerzity nefungují jako korporace, kdy generální ředitel "dosáhne" do všech částí firmy. "Je nereálné představovat si, že nastoupí rektor, který vše vyřeší a nastaví pravidla, která zamezí jakémukoli nežádoucímu jednání, takto to prostě nefunguje. Mendelova univerzita v Brně se za působení Danuše Nerudové posunula kupředu, což lze objektivně doložit mezinárodními žebříčky hodnocení světových univerzit," míní Sklenička. I jeho vyjádření poskytl tým Nerudové.

Současnou situaci na univerzitě odráží také petice, kterou spustilo několik bývalých a současných studentů, momentálně sbírají podpisy. Vyzývají Nerudovou k vyvození osobní odpovědnosti, žádají důkladné vyšetření všech nejasností a také navrhuji veřejné slyšení akterů všech kauz na akademické půdě univerzity, včetně Nerudové a končího děkana provozně ekonomické fakulty Pavla Žufana. Chtějí, aby akademický senát veřejné slyšení prosadil do 10. ledna 2023.

"Vedení Mendelovy univerzity v Brně tuto petici doposud oficiálně neobdrželo, nicméně respektuje názor akademické obce a je připraveno vést diskusi se členy akademické obce prostřednictvím orgánů a setkání, které jsou vymezeny zákonem o vysokých školách," sdělila ČTK v reakci mluvčí školy Tereza Pospíchalová.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: rektor (2x), pavel (1x), tuleja (1x)

DUPLICITNÍ S: Kontrola na Mendelově univerzitě podle vedení školy stále není dokončená (Ceskenoviny.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě); Kontrola na Mendelově univerzitě podle vedení školy stále není dokončená. Některí rektori se Nerudové zastali (Lidovky.cz - Články, Vedení univerzity); Kontrola na Mendelově univerzitě podle vedení školy stále není dokončená. Některí rektori se Nerudové zastali (Lidovky.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě); Kontrola na Mendelově univerzitě stále probíhá. U některých rektorů našla Nerudová zastání (Cnn.iprima.cz - Články, Vedení univerzity); Kontrola na Mendelově univerzitě stále probíhá. U některých rektorů našla Nerudová zastání (Cnn.iprima.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě);

18. Zrození metropole

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (19:24:09)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	Ostravainfo.cz - Články	NEZNÁMÝ

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Autoři Ondřej Durczak a [Jiří Siostrzonek](#) pokřtili 19. prosince v Klubu Fiducia knihu nazvanou Zrození metropole. Kniha obsahuje fotografie Ostravy z 50. a 60. let minulého století. Některé snímky pocházejí od renovovaných fotografů, jakými jsou Viktor Kolář nebo Gustav Aulehla, jiné byly až doposud skryty v soukromých sbírkách a jsou nyní zveřejňovány vůbec poprvé.

Fotograf a pedagog Ondřej Durczak a sociolog [Jiří Siostrzonek](#) tak navázali na své předchozí projekty, mezi něž patří například vyhledávané publikace Ostrava v důchodu nebo Ostrava má Budoucnost.

Oba autoři jsou spojeni se Slezskou univerzitou v Opavě. Zatímco Ondřej Durczak z Ostravy pochází, pro Jiřího Siostrzonka je „hlavním městem“ jeho života Opava. „*Nejsem sice rodilý Ostravák, ale během svého života jsem zde nainhaloval tak velkou dávku popílku a smogu, že se i dnes cítím být součástí zvláštního společenství tohoto neuchopitelného města,*“ světuje se [Jiří Siostrzonek](#) v úvodu knihy.

Ta je rozdělena na tři hlavní kapitoly s názvy Město, Každodenní život a svátky a Průmysl. Základem knihy se autorům staly publikace, které v oněch letech o Ostravě vycházely.

„*Na Ostravu byly díky její pozici průmyslové metropole kladeny vysoké požadavky – měla být reprezentativním, budovatelským, socialistickým městem. Její obraz ve fotografických publikacích byl z velké části podřízen socialistické ideologii a byl to snad také důvod konzervativnějšího pojetí těchto knih oproti jiným československým tiskovinám tohoto druhu,*“ všimá si Ondřej Durczak.

Snímky v knize Zrození metropole zachycují například stavbu výškového domu v Ostrčilově ulici, budování Nové hutě, uhelné vozíky nad městem, vznik socialistického sídliště Poruba či dávno zmizelé domy v Hrušově. Objevují se ovšem i interiéry restaurací – známé Jindřišky či zaniklé restaurace Metropol ve Slezské Ostravě.

Během křtu autoři symbolicky pokropili jeden z výtisků ostravským třináctistupňovým pivem Černá Barbora. Volně k prodeji má být Zrození metropole na počátku měsíce ledna.

SEKCE: Kraje, Města a obce

KLÍČOVÁ SLOVA: jiří (3x), siostrzonek (3x)

DUPLICITNÍ S: Zrození metropole (Ostravainfo.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě);

19. Tím, že jste přispěli tolika dárečky, jste i nám...

seznam | nahoru

facebook

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
20.12.2022 (21:48:30)	Sociální síť	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Slezská univerzita v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Tím, že jste přispěli tolika dárečky, jste i nám vykouzlili krásný vánoční dárek! Mnohokrát všem děkujeme!

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

20. KNIHA: Jan Lukavec o Jižáku

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
21.12.2022 (00:04:02)	Internet	Institut tvůrčí fotografie	Neviditelnypes.lidovky.cz - Články	NEZNÁMÝ

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Není to tak dávno, co vydal Martin C. Putna (*1968) zajímavou knížku *Košíře*. Udělal to taky proto, že právě v Košících bydlí. Ne že by ho Jan Lukavec napodoboval, ale také on vygeneroval svůj *Jižák, město panelů, snů a mýtů* - i z toho důvodu, že zrovna tady bydlí už třetí generace jeho rodu. Takže si Putna i Lukavec dali tímto způsobem a sami sobě dárky - a rozhodně ne vlastní branky. I navzdory osobnímu zaujetí se totiž ubránili sentimentu i jakékoli nostalgii.

Hlavně v případě Lukavcova tématu se nabídla šance kydati hnůj, ale ubránil se jí. Píše o - za noci jako stromeček zářícím - sídlišti a píše taky o sousední starší zástavbě Chodova. Něco oprávněně kritizuje, ba zavrhuje, ale taky chválí věci, jež vnímá jako pozitivní; takže strašlivá vize z filmu Věry Chytilové *Panelstory* (1979) připadá mu - asi právem - umělecky nadsazená, ne-li přehnaná, zatímco pozapomenutý film *Horká kaše* (1988) označí jako docela adekvátní obraz. A Lukavec píše o Jižním Městě ze všech možných úhlů, ale snad nejvíc utkví zachycení sídlišť jako takových skrz literaturu.

Do tohoto obrazu ale nejprve vpočodujeme technicky a vezme, že „louky a stráné poseté kvítím pod Prahou“ byly k zastavění určeny už roku 1964 - a některé urbanistické body ze soutěže z roku 1966 převzaty poté do podrobného územního plánu (1968). Háčky to mělo, ale hledáček se neodchýlil a upíral na oblast okolo tahu Praha-Brno, kde leží pět územních celků. Háje, Centrum, Chodov, Litochleby a Opatov.

V případě Chodova a Litochleb se musela integrovat do nového původní zástavba, ale samotný vrchol kompozice představovalo Centrum - v místě dnešní stanice metra Opatov. Realizovaná podoba sídliště na jihu se nicméně později lišila, celá skladba byla nepěkně rozmělněna a koncepce obytných ulic zatracena či ztracena spolu s navýšením počtu podlaží.

Centrum nakonec nebylo vůbec postaveno, a tak máme na Opatově pocit vakua, přestože tomu mělo být naopak. Jižní Město vzniklo, avšak postrádá urbanistický záměr.

A zdejší život? Snít o něm lze donekonečna, což se vždy dělo, a například spisovatelka Eva Hauserová popisuje sídliště jako místo, kde se lidé částečně obrátili ke klanovému matriarchátu. Ve

svě sci-fi povídky *Zlůčín v Agónii* (1988) - údajně skutečně inspirované Jiřákem - charakterizuje Eva budoucnost zdejší krajiny jako ostrý protiklad ke staré a ještě individualističtější lokalitě zvané Kosmopolis. Její Agónie je svět, kde muži s ženami již leda „mastí“ stolní hry, a když se odkudsi vynořuje deviant, zanedbané dámy se za ním táhnou přímo ve frontách. A co panelák, to jeden klan; přičemž byty jsou vzájemně propojeny a i nemilosrdně kontrolovány.

Ještě negativněji líčí sídlištní svět Jan Hlavíčka, jehož povídka *Panelflxx* je vizi zarostlého mladíka alias jakéhosi „panelákového“ Ježíše Krista. Pozitivní vlna jeho dobrých skutků se začíná právě od něj šířit zástavbou a dál, vyprávěče nicméně stejně deptá a trýzní stereotyp. „Žijeme v domech a bytech podobných si jako vejce vejci, vsazených do krajiny zrušované už jejich zrodem. Sídlíště by nám mělo být domovem, ale nenávidí nás. A my oplácíme.“

Není ale nutno jenom lkát a o dost jinačími sci-fi prvky disponuje kniha Miroslava Pavlíka *Sen o Chodovské tvrzi*. Autor umně přetřásá legendu o mimozemských zakladatelích dotyčného místa, ve kterém se dnes vystavují obrazy a konají kulturní akce, a kde se mj. předává Cena Miloslava Švandrlíka, který nedaleko bydlel.

Vladimír Páral pak zaujal k sídlištnímu životu hned několik postav. Zatímco zprvu paneláky nazývá hotovou sadou betonových klecí, později mezi nimi vidí proluky, ba prérie, asi jako zdejší děti. To prostředí mu náhle připomíná rajský Eden a v *Radosti až do rána* (1975) doslova píše: „Za prostrannými asfaltkami s nekonečnými řadami aut čeká nové velkoměsto své nové obyvatele a jeho domy stojí přímo na trávě, která již tvoří krajinu. *Tady bych šla rovnou z koupelny opalovat se na louku bosá!*“

A já nejvýš s ručníkem kolem pasu. Indiánská hojnost trávy nás zlákala a udělali jsme si den v prérii. V ranním oparu se rodí nová krajina a jako v ráji v ní dosud nejsou žádné cesty, jen duny v dubnových tónech žlti, hrášku, zralé pšenice, khaki, jablekové a skořice, pahorky dosud nahých hájků. V útulných údolích jezírka průzračné vody v loňské trávě barvy kůže a starého cínu.“

Nějakou tu moudrost a život hledá Páral posléze dokonce v opakování stále téhož a v jakémsi ztotožnění se s věčnými rytmy - a původně skeptická hrdinka projde proměnou, během níž se oproští uje od dosavadní pyšné distance od lidí. „A dělám totéž, co celý velkodům, sídliště, město a země.“

Čož je jisté hezké, je však i pravda, že ve staršíin *Katapultu* je sám autor skeptičtější. „Sto reproduktorů vyvíváá týž šlágr a v oknech tisíc sousedů Troštů,“ dočítáme se - a teoretická a kritická Eva Klíčová nad tím dnes tvrdí, že Páral při psaní „o křečcích a lidech“ přímo vykrácel z pověstného *Poučení z krizového vývoje ve straně a společnosti*, aby fakticky psal maskovanou parodii a výsměch kariéristům i vyhořelým, fluktuantům i „máničkám“ a líným studentkám. V nich zesměšňuje jakékoliv životní aspirace a ještě k tomu své figury škodilibo usvědčuje z průměrnosti, neschopnosti, naivity. Karikuje tím situaci, ve které režim říká: „Když budete spořádaní a nechte náe vládnout, my necháme i vás žít. V podmínkách sice nízkého, ale sociálního smíru.“

Jižní Město je opředené i mnoha moderními mýty, přičemž se Jan Lukavec nevyhýbá žádnému. Cituje tak i *Černou sanitku* Petra Jenečka a fascinován je protiklady „jižní oblasti“ Prahy, kam jsem - třeba já, jak vzpomínám - občas rád jezdíval za mladší sestrou na studentskou, do výšin zdviženou kolej, taktéž do trny svítící, a to abych rejdil po patrech v touze po lásce. Takto jsem ovšem blblul ve dvaceti a kdysi, v letech osmdesátých, kdy na Jižák už skončila ona úvodní éra bahna a kdy přežívalo stále méně „tajemných“ ohrad. Postupně dobudovaný chodníky a už jste cestou na autobusovou zastávku náhle nemuseli využít igelitové sáčky, chránící obuv.

K jakému dochází Lukavec svou knihou závěru? Že sídliště - s fungujícím veřejným prostorem - nemusejí nakonec být naprostou utopií. A že tam někde můžeme občas polapit i jejich duchovní tvář.

Mýlí se? Nevím, ale snad ne. Jižní Město zde je křepodáňně vnímáno co zem až mystická a zaslibená - a Lukavec provádí *Galerii Opatoví* v ilou Maxe Švabinského, která kdysi stála na samotě. A mýlí i po „svém“, uměle navršeném Milíčkově vrchu, kde to dodnes miluje. A prostrčí nás i odrazem Jižního Města v krásné literatuře (str. 94-138). Napsal šikovnou obranu Jizúku jako mista, kde už bydlý jeho tatínek a kde on sám vodil roatele do té samé školky, kam již máti jeho. Je to nepochybny, regulérní svět a snad pravdu záleží na každém, co si z něj vytěsá v duši. Když tu žije. A ne, Jizák není zpodoben jako vesmír nijak ideální, ale ani nejde o sluj kriminálních živlů či naprosto odosobněnou oblast ztroskotanců a zoufalců v prázdných výrazy na tvářích. A na samém konci své knihy má autor za to, že tu, „většina lidí bydlí ráda“ - a tak či onak, taky sociolog **Jiří Stiostrzonek** napsal (i když už s ohledem na čas výstavby) o tom, že „pobývání dospělého v prostředí všeobecného nepořádku je sice frustující, ale pro děti staveníště bylo a je i bude naopak až neuvěřitelně inspirativní a podnětné teritorium.“ Což snad i pro dospělé s dětskou duší.

Spoustou fotografií tuto knižní studii doplnil Karel Čudlín (*1960), který předtím prošel s foťákem *Mladý svět, Prostor, Lidové noviny i Respekt*, přičemž dlouhodobě spolupracuje s *Revolver Revue*. Známé jsou jeho soubory fotografií *Romové, Ukrajina* či *Izrael* a zaznamenal odchod ruských vojsk po roce 1989. Mimo jiné dal dohromady knihy *Národní divadlo* (2005) a *Cestou na východ* (2008, s Jáchymem Topolem).

Jan Lukavec (*1977) vystudoval literaturu a kulturologii na Filozofické fakultě a pracuje v Národní knihovně. Napsal pozoruhodnou knihu o Chestertonovi *Fanatik, prorok, či klaun?* (2008) a podnětné publikace *Zneklidňující svět zrcadel* (2010), *Od českého Tokia k exotické Praze* (2013), *Bytosti na pomezí* (2016) a *Imaginární zoologie* (2019).

Jan Lukavec: Jižák, město panelů, snů a mýtů s fotografiemi Karla Cudlína. Pulchra. Praha 2022. 224 stran.

<https://www.knihydobrovsky.cz/kniha/jizak-mesto-panelu-snu-a-mytu-502101820>

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: jří (1x), siostrzonek (1x)

The Facebook logo, consisting of the word "facebook" in a bold, blue, sans-serif font.

21. Přejeme vám hezké prožití vánočních svátků a do...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
21.12.2022 (07:41:39)	Sociální síte	Obchodně-podnikatelská fakulta	Facebook - Příspěvky	Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině, Slezská univerzita

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

☑ Přejeme vám hezké prožití vánočních svátků a do nového roku 2023 hodně zdraví, štěstí a pracovní pohody. ☑

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: obchodně (1x), podnikatelská (1x), fakulta (1x), karviné (1x)

DUPLICITNÍ S: Přejeme vám hezké prožití vánočních svátků a do... (Facebook - Příspěvky, Slezská univerzita v Opavě);

22. Rektor Slezské univerzity Pavel Tuleja končí ve funkci

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
21.12.2022 (16:45:04)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	Polar.cz - Opavsko	Katka Geryková

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Své druhé volební období ve funkci rektora **Slezské univerzity** pomalu končí Pavel Tuleja. Ve funkci zůstane ještě do února příštího roku, kdy prezident republiky jmenuje jeho nástupce. Nyní

Kateřina Geryková, redaktorka, TV POLAR: **Slezskou univerzitu** jste vedl dvě volební období, proto jste již na funkci rektora nemohl kandidovat. Dokončil jste za těch 8 let vše, co jste si v začátku předsevzal?

Kateřina Geryková, redaktorka, TV POLAR: Během uplynulých let byly na **Slezské univerzitě** akreditovány mnohé nové obory. Např. zubní hygiena, astronomie a popularizace nebo inovativní podnikání a mnohé další. Snažíte se tak reagovat na poptávku pracovního trhu. Jak složité to je uvést do života nový obor?

Kateřina Geryková, redaktorka, TV POLAR: Nejmladší částí univerzity je Fyzikální ústav, který se osamostatnil před dvěma lety. Zdejší odborníci spolupracují se zahraničními pracovišti. Studují zde zahraniční studenti. Jaký zvuk má **Slezská univerzita** ve světě?

Kateřina Geryková, redaktorka, TV POLAR: Vedl jste univerzitu v době koronavirové pandemie. Řekněte klady i záporné doby?

Kateřina Geryková, redaktorka, TV POLAR: Na konci února vás ve funkci nahradí Tomáš Gongol, dosavadní prorektor. Jakou radu mu dáte?

SEKCE: Kraje, Města a obce

POČET AKTUALIZACÍ: 1

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (3x), univerzity (2x), slezskou (1x), univerzitu (1x), univerzitě (1x), slezská (1x), univerzita (1x)

DUPLICITNÍ S: Rektor Slezské univerzity Pavel Tuleja končí ve funkci (Polar.cz - Opavsko, Vedení univerzity);

23. Činoherní klub vejde do nového roku s novým ředitelem

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
21.12.2022 (16:46:01)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	I-divadlo.cz - Zprávy	NEZNÁMÝ

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Od ledna 2023 čekají pražský Činoherní klub změny ve vedení divadla. Dosavadní ředitel Vladimír Procházka se rozhodl po 23 letech v ředitelské funkci z divadla odejít (odchod do důchodu). Na postu ředitele jej vystřídá dlouholetý manažer ostravského Divadla Petra Bezruče Tomáš Suchánek.

Ve středu 7. prosince proběhl v Činoherním klubu po představení *PODIVNÉHO ODOPOLEDNE DR. ZVONKA BURKEHO* večírek na rozloučenou s ředitelem Vladimírem Procházkou. Na oslavě nechyběli režisér Ladislav Smoček nebo herci Bolek Polívka, Ondřej Vetchý či Petr Nárožný. Vladimír Procházka s koncem roku ve své funkci končí po téměř 23 letech (funkci spolu s funkcí uměleckého šéfa, kterou v roce 2018 nejdříve předal Ondřeji Sokolovi a posléze Martinu Fingerovi, zastával od července 1999). Jeho spojení s Činoherním klubem však trvá již od poloviny 70. let, kdy sem nastoupil jako lektor a později tu začal působit jako dramaturg. Podílel se na víc než 70 inscenacích Činoherního klubu a významně tak spolutvářel jeho podobu.

„Činoherní klub byl vždycky divadlo, které mi vyhovovalo. Svými základními východisky, svým pohledem na svět, svým přemýšlením, smyslem pro humor i estetikou své tvorby. Když jsem do něj přišel, libilo se mi a neměl jsem potřebu je nijak měnit či opravovat. Snad jen dále rozvíjet a usměrňovat,“ říká o divadle, se kterým spojil největší část svého profesního života, Vladimír Procházka.

K současnému směřování Činoherního klubu na začátku sezóny dodal: *„Vím, že se mi nebude všechno nové úplně líbit, ale také vím, že divadlo je třeba dělat osobitě a po svém. Činoherní klub má už sedmapadesát let své pevné pilíře. Na ně lze postavit novou střechu, vyplnit je novými stěnami a zařídit novým, současnějším nábytkem. Ty pilíře tu ale pořád jsou. A tak si je na závěr troufnu připomenout. Tvůrčí svoboda, smysl pro humor, neortodoxnost, slušnost, vzájemný respekt, dobrovolnost, svobodomyšlnost, velkorysost, liberálnost. Schopnost původně vidět, mít něco skutečně na srdci a poutavě to vyjádřit. Já vím. Ne vždycky to jde, ne vždycky se to stejně daří. Mám ale mnoho dobrých důvodů se domnívat, že ti, v jejichž rukou teď Činoherní klub je a bude, to umějí.“*

Od ledna 2023 Vladimíra Procházku ve funkci ředitele vystřídá Tomáš Suchánek, dlouholetý kreativní manažer Divadla Petra Bezruče v Ostravě, který uspěl ve výběrovém řízení vyhlášeném loni na podzim: *„Tvorbu Činoherního klubu sleduji přes třicet let. Nejprve jsem, jako student se vstupenkou za desetikorunu, z činoheráckého bidýlka hltal mistrovské herecké výkony Libuše Šafránkové, Niny Diviškové, Josefa Abraháma, Petra Nárožného, Ondřeje Vetchého a mnoha dalších. Posléze jsem, jako dramaturg Dream Factory, vybíral výjimečné inscenace pro festival. Je mi velkou ctí, že dnes mohu být součástí této legendární pražské scény,“* říká Tomáš Suchánek a dodává: *„Činoherní klub je mi blízký svou poetikou, komorním prostředím, blízkostí herců a diváků. Spatřuji tu velkou podobnost s Bezručí, kde jsem strávil 25 let svého profesního života. Máme nač navazovat a pokusíme se o to. Těším se na setkávání s výraznými režiséry, špičkovými herci, novými kolegy a především našimi diváky!“*

Tomáš Suchánek
Narodil se v Českém Těšíně, po studiu gymnázia ve Frýdku-Místku vystudoval obor sociologie – andragogika na Univerzitě Palackého v Olomouci. Takřka čtvrt století působil jako kreativní manažer ostravského Divadla Petra Bezruče, kde se setkal s osobnostmi, které ovlivnily jeho umělecké směřování. Rád vzpomíná na Januše Klímszu, Jana Mikuláška a Martina Františáka. V roce 2009 stál u zrodu festivalu Dream Factory Ostrava, jehož je ředitelem a dramaturgem. Od stejného roku působil jako externí pedagog na **Slezské univerzitě v Opavě**, kde přednášel kulturní management. Od roku 2019 je členem odborné poroty Cen Thálie.
1. ledna 2023 se stává ředitelem Činoherního klubu v Praze.

zdroj zprávy: Linda Havlíček Skarlandtová

SEKCE: Kultura a vzdělávání

POČET AKTUALIZACÍ: 1

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzitě (1x), opavě (1x)

DUPLICITNÍ S: Činoherní klub vejde do nového roku s novým ředitelem (Divadlo.cz - Články, Slezská univerzita v Opavě);

24. Svě druhé volební období ve funkci rektora...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
22.12.2022 (07:25:02)	Sociální sítě	Vedení univerzity	Facebook - Příspěvky	Televize POLAR

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Svě druhé volební období ve funkci **rektora** Slezské univerzity pomalu končí **Pavel Tuleja**. Ve funkci zůstane ještě do února příštího roku, kdy prezident republiky jmenuje jeho nástupce.

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: rektora (1x), pavel (1x), tuleja (1x)

DUPLICITNÍ S: Svě druhé volební období ve funkci rektora... (Facebook - Příspěvky, Slezská univerzita v Opavě);

25. Právě vyšlo prosincové číslo * našeho...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
22.12.2022 (10:00:05)	Sociální sítě	Obchodně-podnikatelská fakulta	Facebook - Příspěvky	Obchodně podnikatelská fakulta v Karvině, Slezská univerzita

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Právě vyšlo prosincové číslo * našeho fakultního časopisu! V prosincovém čísle si můžeš například přečíst o oboru Inovativní podnikání, o nově založeném studentském spolku Inface, který se stará o pořádnou studentskou zábavu a taky se dozvíš, jak na zdroje pro psaní tvé bakalářské či diplomové práce. Kde časopis nalezneš? Na tomto odkaze go.slu.cz/casopis nebo ho můžeš najít založený ve stojanech ve foyer a na recepci u vchodu. Tak si ještě před Vánoci dej něco dobrého na zub a zalistuj si s námi! ➡

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: obchodně (1x), podnikatelská (1x), fakulta (1x), karvině (1x)

DUPLICITNÍ S: Právě vyšlo prosincové číslo * našeho... (Facebook - Příspěvky, Slezská univerzita v Opavě);

26. REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)

seznam | nahoru

moravskoslezská
regionální
televize

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
22.12.2022 (12:13:38)	TV	Slezská univerzita v Opavě	TV POLAR - REGIONÁLNÍ ZPRÁVY POLAR (automat)	TV POLAR

Otevřít originál | Otevřít detail | Stáhnout článek

12:01
00 začínají zprávy na polaru ve čtvrtek 22 prosince mi hezký den
15 Ředitelství silnic a dálnic prozatím odkládá plánované zprovoznění nové části obchvatu Třince Třanovice Nebory Důvodem je nepřízeň počasí umožní tak bychom v polovičním
30 profilu zprovoznili i silnici 1/68 Třanovice Nebory v Ostravě Staré Bělé strážníci před pár dny našli auto v Příkopě se zapnutými výstražnými světly kontrolou Strážnici
45 zjistili že je ve vozidle muž sice nebyl zraněný ale v dechu měl přes dvě promile alkoholu jak později z výpovědi vyplynulo muž jel z firemního večírku kde vypil tři piva studenti Slezské
univerzity natáčí

12:02
00 dokumentární film o životě Karla Šincla jen málokdo si toto jméno spojí s vývojem třívrstvé barevné fotografie a opravdu jen málokdo ví že zatím to převratným vynálezem který patentovala
firma Kodak stojí Muž
15 který žil v Opavě hraný dokument připomene život tohoto nedoceněného vynálezce používáme abstraktní věci a díky tomu můžeme dosáhnout toho že to je jako napůl právě že tohle tak to
mohlo
30 být ale nemusí to být čtvrtek večer na tento čas Bylo stanoveno zprůjezdění druhé etapy obchvatu frýdku-místku lidé ve městě se tak dočkali milníků na který už 10 let čekali obchvat bude
v
45 místě sesuvu půdy v polovičním profilu a kompletně se dodělá příští rok ale město to i tak výrazně odlehčí významný milník v dopravě ve frýdku-místku je tady dálnice d48 a96 se po letech
čekání konečně propojují

12:03
00 ve čtvrtek někdy ve večerních hodinách byste sem jeli projet splní vozidla stavby posléze měla být bude dál Já na tobě jak zimní období tak se chránit měsíců aftózní na by měla být
nejpozději 26 června roku 2023 můžeme
15 společně dát občanu města ten je lepší vánoční dárek a můžeme se potom vrhnout opravdu na průtah městem kterým projíždělo 2. největší množství a Kladně automobilu v
Moravskoslezském kraji po Rudné a město si vydechne
30 první etapa obchvatu se začala stavět V roce 2018 2. později celé obchvat je dlouhý osm a půl kg a přijde zhruba na čtyři miliardy Toto jsou byl samozřejmě symbolem problému přípravy
staveb České republiky legislativy problémy
45 tady jste byli byly obrovské neustále jsme byli u soudu v se jsme se zpátky zároveň Ještě zmíním že chystáme také zprovoznění v polovičním profilu komunikace 1/68 Třanovice Nebory
frýdek-místek

SEKCE: Zpravodajství

POČET AKTUALIZACÍ: 1

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

27. Naši milí příznivci, studenti i zaměstnanci

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
22.12.2022 (13:45:43)	Sociální síť	Fakulta veřejných politik	Facebook - Příspěvky	Fakulta veřejných politik v Opavě

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Naši milí příznivci, studenti i zaměstnanci Všem vám přeje krásné a poklidné prožití vánočních svátků plných klidu, míru a pohody v kruhu nejbližších Děkujeme za vaši přízeň a těšíme se na setkání s vámi v příštím roce!

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: fakulta (1x), veřejných (1x), politik (1x), opavě (1x)

Pozitivní zprávy

28. Jaké pozoruhodné úkazy spatříme v těchto dnech na nebi?

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.12.2022 (07:21:05)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	Pozitivní zprávy - Články	Gabriela Brázdová

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

Kometu, která doprovázela příchod Ježíše Krista na Zemi, tento rok asi neuvidíme. Závěr prosince však přináší řadu zajímavých úkazů noční oblohy. Dnes Měsíc ustoupí do fáze novu, což zajistí lepší podmínky pro pozorování útvaru jasných hvězd, takzvaného Zimního šestiúhelníku. To však není všechno, uvedl server České noviny.

V pátek 23. prosince, jen tři minuty před Štědrým dnem, se Měsíc octne ve fázi novu. Vánoční svátky tedy budou bezměsíčné, a pokud je budete trávit někde v přírodě, dál od větších měst, za jasného počasí se sama příroda nabídne podmanivou vánoční náladu. Sváteční noci nabídnou podle astronomů také skvělé podmínky k zahlédnutí slabé Mléčné dráhy, mlhovin a hvězdokup nejjasnějších hvězd poblíž souhvězdí Orionu.

V posledním týdnu roku 2022 bude možné na obloze současně pozorovat Venuši, Merkur, Mars, Jupiter i Saturn spolu s Měsícem. Pět jasných planet i Měsíc budou moci lidé pozorovat v jednom okamžiku mezi 27. a 31. prosincem.

Zdroj: České noviny, Slezská univerzita

SEKCE: Zpravodajství

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x)

29. KARVINSKÝ ZPRAVODAJ JE PO RUCE K PŘEČTENÍ V...

seznam | nahoru

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.12.2022 (12:00:01)	Sociální síť	Obchodně-podnikatelská fakulta	Facebook - Příspěvky	Karviná - oficiální stránka města

Otevřít originál | Otevřít detail | Přeložit článek | Stáhnout článek

KARVINSKÝ ZPRAVODAJ JE PO RUCE K PŘEČTENÍ V ELEKTRONICKÉ PODOBĚ NA WEBU MĚSTA I NA VÍCE NEŽ TŘICETI MÍSTECH V KARVINĚ Lednové vydání Karvinského zpravodaje zamířilo do vašich poštovních schránek, na poličky nebo do beden, k vyzvednutí je i na distribučních místech po celém městě. Odkaz na elektronickou verzi najdete na webu <https://www.karvina.cz/deje-se/karvinsky-zpravodaj-leden-2023>. DISTRIBUČNÍ MÍSTA KARVINSKÉHO ZPRAVODAJE Radnice v Karvině-Fryštátě Magistrát města Karviné v budovách B a C v Karvině-Fryštátě Bytové domy seniorů na ulici Borovského, U Lesa, Leonovova, U Bažantnice, Markova Domov Alzheimer Darkov Hlavní nádraží v Karvině-Fryštátě, na poličce Kniha do vlaku Karvinská hornická nemocnice v Karvině-Novém Městě Kavárna Happy Coffee v Karvině-Fryštátě Kavárna Slítkafé v Karvině-Ráji Městské informační centrum v Karvině-Fryštátě Městský dům kultury v Karvině-Novém Městě Nemocnice s poliklinikou v Karvině-Ráji Obchodně podnikatelská fakulta Slezské univerzity v Karvině-Fryštátě Poliklinika v Karvině-Mizerově Regionální knihovna Karviná na pobočkách v Mizerově, Novém Městě, Fryštátě, Loukách Rehabilitační sanatorium Lázní Darkov v Karvině-Hranicích Seniorské bydlení CERES v Karvině-Fryštátě Slezská humanita v Karvině-Mizerově Sociální služby Karviná STaRS v Karvině-Fryštátě Středisko volného času Juventus v Karvině-Novém Městě Technické služby Karviná Úřad práce České republiky v Karvině-Novém Městě Základní umělecká škola Bedřicha Smetany v Karvině-Mizerově Kdyby vám uteklo některé z minulých vydání, tak to vůbec nevadí. Jednotlivá vydání najdete v elektronické podobě na webu města na <https://www.karvina.cz/deje-se/karvinsky-zpravodaj>. Grafika: Jan Šimerda Text: Martina Orgoníková

SEKCE: Sociální síť

KLÍČOVÁ SLOVA: karviné (2x), obchodně (1x), podnikatelská (1x), fakulta (1x)

DUPLICITNÍ S: KARVINSKÝ ZPRAVODAJ JE PO RUCE K PŘEČTENÍ V... (Facebook - Příspěvky, Slezská univerzita v Opavě);

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.12.2022 (15:51:03)	Internet	Fyzikální ústav v Opavě	Novinky.cz - Věda a školy	Novinky ČTK

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Štědrovečerní oblohu letos rozzáří jako první buď Jupiter, nebo Mars. Jedna z planet bude prvním jasným bodem na nebi viditelným po soumraku 24. prosince, sdělil Pavel Suchan z Astronomického ústavu Akademie věd ČR.

Jupiter je největší planetou Sluneční soustavy, spatřit ho bude možné nad jižním obzorem, má bílou barvu. Naopak Mars je načervenalý, vycházet bude nad východním obzorem. Dohromady budou tvořit nejjasnější objekty na nebi.

Podle Suchana nabízí letos Mars po dvou letech ideální podmínky k pozorování. Konkrétně ve čtvrtek 8. prosince se vyskytl v tzv. opozici se Sluncem, což znamená, že byl přímo naproti Slunci z pozice pozorovatele na Zemi. Zároveň byl Mars ve stejný den zakryt Měsícem v úplňku.

Neplést s betlémskou hvězdou

Suchan uvedl, že lidé by si neměli plést první vánoční jasný objekt na nebi s betlémskou hvězdou, která je v současnosti nesprávně zobrazována jako kometa.

Úkaz staletí. Jupiter a Saturn tvoří na nebi betlémskou hvězdu

Věda a školy

„Komety před 2000 lety nejenže nebyly považovány za nebeská tělesa, ale také zvěstovaly špatné události, například války - nikoliv příchod mesiáše,“ zdůraznil Suchan.

Záhadu betlémské hvězdy podle něj objasnil astronom a matematik Johannes Kepler, který před 400 lety působil na dvoře Rudolfa II. v Praze.

Foto: Stellarium/Martin Gembec

Mapa oblohy 21. prosince 2022 v 17:00 SEČ

Kepler spočítal, že se jednalo o konjunkci planet Jupiter a Saturn v souhvězdí Ryb. Konjunkce nastává v momentě, kdy se k sobě objekty na obloze přiblíží z pozice pozorovatele. Podle Suchana Kepler zjistil, že v roce sedm před naším letopočtem došlo k trojnásobné konjunkci, a to v květnu, v září a v prosinci. Jelikož je Jupiter jasnější než Saturn, na obloze v těsné blízkosti mohly planety působit jako zvláštní znamení.

Podle astrofyzika Jiřího Grygara byl tehdy Jupiter považován za hvězdu králů, Saturn byl známý jako hvězda Židů. Konjunkce těchto dvou planet tak symbolizovala, že se narodí budoucí židovský panovník.

Planetární přehlídka na konci roku

Planety budou na obloze viditelné i v posledním týdnu letošního roku. K Marsu a Jupiteru se mezi 27. a 31. prosincem v jednom okamžiku přidá Merkur, Venuše, Saturn a také Měsíc. Podle Petra Horálka z [Fyzikálního ústavu](#) v [Opavě](#) by měli zájemci vyhlížet Venuši a Merkur nízko nad jihozápadním obzorem okolo 16:40.

Foto: Petr Horálek/FÚ v Opavě/Stellarium

Pohled na všech pět očima viditelných planet Sluneční soustavy a Měsíc 28. prosince 2022 v 16:45 SEČ. Planety Merkur a Venuši najdeme nízko nad jihozápadním obzorem ještě za soumraku.

Naopak Mars, Jupiter a Saturn stoupají na obloze dostatečně vysoko, proto budou tyto planety pozorovatelné i po soumraku. Měsíc bude podle astronomů dorůstat během podívané.

„Předpokládá se, že je konec.“ Sonda InSight poslala z Marsu poslední fotku a odmíkla se

Věda a školy

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikálního (1x), ústavu (1x), opavě (1x)

DUPLICITNÍ S: Štědrovečerní oblohu letos rozzáří jako první buď Jupiter, nebo Mars (Allnews.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.12.2022 (19:45:12)	Sociální sítě	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Ústav historických věd - Slezská univerzita v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Kniha Na football! Martina Pelce mezi čtyřmi doporučenými tituly na ČT art:

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
23.12.2022 (20:16:03)	Internet	Slezská univerzita v Opavě	Ostravan.cz - Články	Ivan Mottýl

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Petr Čichoň, Kristýna Svidroňová, Marek Timko, Tereza Doležalová, Petr Vrchlabský, Dan Jedlička, Radek Jursa, Petr Ligočský a mnozí další básníci spjatí s Moravskoslezským krajem vyslyšeli výzvu kulturního deníku Ostravan.cz, aby přispěli do Vánoční chvílky poezie. Celkem 26 autorů. „Budu křečovitě čekat / na zázrak / čas je placatý / kámen,“ píše Nela Bártová (1998). „Až zbyde z Ostravy / jen ohryzaná kapří hlava,“ přemítá o Vánocích Marek Pražák (1964). Oba texty vznikly v prosinci 2022.

Básnička **Kristýna Svidroňová** (1992) přeje Vánoční chvílce poezie: „Ať se výběr vydaří!“ Bohužel, je to jako s vánočními dárky. Stejná báseň může jednomu čtenáři přinést radost i dodat energii, druhého otrávit a třetího přivést do splínu. Kouzlo poezie je mocné, uzdravuje nemocné a zároveň může nemoc i způsobit. Tak trochu o tom vypráví následující.

KRISTÝNA SVIDROŇOVÁ

* * *

Pohřby rostlin jsme se ještě nenaučili
když ale odejde člověk
nebezpečně rozkvetlé meruňky
v březnu či srpnu
riskují mráz

Básnička **Nela Bártová** (1998) posílá do vánočního výběru text, ve kterém převažuje chandra, čtenář se ale dočká i záblesků neděje.

NELA BÁRTOVÁ

* * *

musela jsem do cvokárny
aby okolí začalo brát můj nádor smutku
vážně
abych uvolnila
natažené
srdeční svalstvo
jenže stabilizace byla
jen sladké mámení
test
survivalismu
za nedostatečnou
ve schránce na cigára
čeká dárkový koš
důvodů
se vzkazem
kde a za kolik
koupím
hranice
odpověď schovám tak dobře
že si na ni nevzpomenou
budu křečovitě čekat
na zázrak
čas je placatý
kámen
a pod každým kamenem
čláhá potenciál

(prosinec 2022, Bohnice)

Původně opavsko-ostravská autorka Nela Bártová si letos z klání Magnesia Litera 2022 odnesla nominaci na Literu za debut roku. Její prvotinu *Na konci chodby je ráno* má na svědomí ostravské nakladatelství Bílý Vígvam, ve kterém má poezii na starost básník **Vasilios Chaleplis** (1993). A ten v dovětku ke svému textu trochu lituje, že nás letos místo sněhu nakonec dohání klasická „šlichta“.

VASILIOS CHALEPLIS

* * *

zasněžené noční město
tráví slunce

všude bílé přitímí jako v lebce
kde uvízly verše

na neptunu zuří bouře
větší než země

z prvních hor na saturnové prstenci
se valí lavina lehká jako poprašek z kůry pomerančů

a jádro mé pečlivě vytvarované sněhové planety tvoří
vajgl

Opavský nakladatel z Perplexu a básník **Dan Jedlička** (1973) líčí „rodinné vánoční dusno“. V nějaké formě jsme ho snad zažili všichni, údajné svátky pokoje a míru jsou v těsném doteku s minometným granátem.

DAN JEDLIČKA

A co vy tady tak sama?

*na Štědrý den se zhádali
tvoji blázniví vaši.
babička práskla dveřma,
že vás už nechce nikdy vidět,*

*máma si vzala prášky,
táta, jako už tolikátý rok,
nepřítomen a omluven.
do ztichlého bytu říkala cosi televize.*

*když pak v poloprázdném baru
před tebou přistál první panák
od zdaleka ne filmového cizince,
byl to ten hezčí dárek.*

Básnička **Tereza Doležalová** (1997) na Jedličku mimoděk nazazuje. Svátky pokoje, míru a lásky, s tím vším bývá i dost problém.

TEREZA DOLEŽALOVÁ **POKOJ**

pokoj

*kde spali rodiče
kde jsem se opustila
kam jsem utekla*

*samotné svobody
zde u dveří stál duch
s rozpřaženými pažemi
slz lásky
tajného života
zvratků
brzkých rán
nočních motýlů a můr
důvěrně cizího oblečení
smrtelného strachu*

pokoj

*který pohltil kříž
který mi dal pokoj*

*a ve zdech domu se skrývala
popadaná slova lásky*

Kříd už je na scéně. Slezský bard **Vít Slíva** (1951) teď do vánočního času přináší další biblické odkazy. Báseň vybral z připravované sbírky KAI EN TĚ HÓRÁ. A cítíme v ní nějak podvědomě i vánoční hospodu, vždyť Slíva se narodil v hradeckém výčepu Babinec. Dáme si do trompety, k tanci se kupí hvězdy. Promiňte, Víte...

VÍT SLÍVA **VÁNOCE U MILOSRDNÝCH**

*Dcerce Markétě,
narozené tam
hodinu před Štědrým dnem*

*Ted' je už Štědrý den,
sestřičky balí do plínek dítě,
jako se pod stromek balí dar.
Fagot drží hlubokou noc,
trompetou protéká nebeské světlo,
k tanci se kupí hvězdy.*

A do toho jásot všech andělů!

Všude okolo vesmír.

Betlémská situace. Ještě v ní zůstaneme, s básníkem **Radovanem Jursou** (1970). S kardiochirurgem, který také často transplantuje, a tak jako málokdo poznal aróma lidského těla i jeho jednotlivých orgánů.

RADOVAN JURSA **Vůně**

*Očicháváš mládě
je cítit po mědi
na čiré kůži
ulpívá mázek
a několik nitek krve
Můžeš ho sežrat
nebo opatrně vzít*

Petr Hruška (1964) přidal k příspěvku tento komentář: „Já vím, letos by zodpovědná vánoční báseň měla být o zákopech zmrzlých na kost. Moje básně ale většinou takhle zodpovědné být neumí. Takže tady je báseň úplně jinačí; myslím ovšem, že trochu Vánoc by se v ní ukrývat mohlo a krutá je dost.“

PETR HRUŠKA **FINSKÉ KŘOVÍ**

*Já která tu nejsem
toužila jsem marně po celý čas
spatřit polární lišku
ty ne
ty ji ted' jenom vidíš
jak vyběhla
z nanicovatého finského křoví
zastavila se
a zvedla k tobě bílou hlavu
takhle vidíš všechno*

*kam přijdeš
nemůžeš si pomoci
brzy budeš plný*

liščích hlav

Vánoce? Může to být i čirá radost, jak dokazuje organizátor Branského literárního festivalu a básník **David Bátor** (1974). Řečeno s venkovským knězem: „Nebeský příchod do našich prašných a znečištěných životů. Zázraky se dějí, modlitby jsou vyslyšeny a nebe je o krok blíž.“ A ještě přepis básníka: „Věnováno Vítu Slívovi, Robertu Fajkusovi a Romanu Poláchovi.“ Jedeme...

DAVID BÁTOR **JÍZDA SNEM**

*Jedeme z kopce dolů.
Já, Vít, Robert a Roman.
Jedeme z kopce domů.
A zpíváme si vesele.
Autem cosi prostupuje.
Je to světlo Krísta a Marie.
Světlo prastaré a svaté.
Prochází tímto snem.*

Jakub Chrobák (1974) píše do Ostravy z valašské Lužné. Po uzávěrce, ale redakce počítá s tím, že pro básníky má čas jiný rozměr než třeba pro bankéře: „Sice už jsem to prošvihl (dopoledne dialyza, pak malá Štěpánka), ale přece posílám cosi. Pro mě k Vánocům vřdycky patří především pohled vzhůru, to k té první básni. A zároveň i jakýsi pocit nepatříčnosti: ateisti všech zemí, spojte se, posměšně mně zní, když čtu zaumné a vášnivé diskuze o tom, jestli je správné, aby se dětem „lhalo“ stran Ježíška a dárků. Nicméně já půjdu i roklí temnou, neboť Hospodin je můj pastýř, nebudu se bátli zlého, tak se pak nad tím jen usměju, to k té druhé.

JAKUB CHROBÁK

** * **

*Mlha jak bílá kráva
Lužnou spásá.
Kojenec zima má mléko všude.
Nad vodou rozlévá se spása.
Senica „Smiluj se“ své hude.*

** * **

*Snaživci, horlivci, sběrači poct
a dobrých mravů,
co zможou před tvářl Hospodinovou?
Budou se pídít
po spravedlnostech
u Tebe, Bože, na Výsostech?
To jistě mohou, to mohou,
hovno si ale pomohou.*

Zadání tohoto výboru neznělo tak, že autoři musí poslat „vánoční báseň“. Každý básník spojnicl textu s právě prožívaným časem vidí v jiném detailu, který pro čtenáře nemusí být čitelný. **Petr Ligocký** (1990) k zásilce připojl: „Text, který posílám, se netýká Vánoc, ale spíše zimy obecně. Jde o báseň z mého nověho básnického cyklu věnovaného vesničce Gorzyczki, kde jsem z velké části vyrůstal.“ Gorzyczki leží v Polsku, hned u Věřnovic na Bohumínsku.

PETR LIGOCKÝ **Pro avus V**

*Toho léta
ses s nadšením
pustil do chovu kanárů*

*tihle drobní exoti
ti tak učarovali
žes jim v kuchyni nad stolem
vyhradil pro klícky
skoro celou stěnu*

*nakonec vám obsadili
celé podkroví*

*to za nimi do voliéry jsi chodil
když ti na konci zimy
scházelo slunce*

A z polských Gorzyczek vede přímá cesta na historické Hlučínsko. Stačí překonat řeku Odru někde mezi obcemi Olza a Roszków. Z hraničních Šilheřovic je to pak pouhý kilometr do Markvartovic a Ludgeřovic a tyhle dvě vesnice jsou po staletí spojené také s rodem Čichoňů, z něhož pochází i básník **Petr Čichoň** (1969). A ten příležitostně píše verše též v hlučínském nářečí. Symbolismus i dekadenci po prajzku. (Poznámka: Prajzáci čili Prajzka, nikoliv Prajzka).

PETR ČICHOŇ

** * **

*MAM RAD TU GLADIOLU
stačí mi enem jedna,
schylim se až k ni dolu,
na vanoce vadne bez dna.*

*Jeden z kvitku smrt promně,
padne na struny viol,
kere hraju pro ni a pro mě,
smutnu piseň od gladiol.*

Z Hlučínska pochází také **Martin Šenkypl** (1984). Jeho báseň vznikla 21. prosince 2022 přímo pro kulturní deník Ostravan.cz. A jak se zdá, tak konceptuální text stvořil v samém srdci Prajzke. V Hlučíně.

MARTIN ŠENKYPL **15:29**

Bagr v Hlučíně přezvykuje pubertální snih.

Vločky připomínají svou pravidelnou strukturou vnitřní uspořádání
našeho světa.

Piši sice slovo Hlučín, ale mohlo by se za něj dosadit například iks nebo
ypsilon.

Piši sice na začátku básně bagr, ale mohl jsem napsat úplně klidně horizont
nebo slovo táni.

..... dnešních dní plave na sněhové břechce,
která se mísí s adventní duhou.

15+6+32=4
(Racionalita jede do pekla!)

Hurá.
Hurá.

Právě nyní vzlétá raketa země-vzduch.

Zavři raději dveře v předsíni,
je právě 15:29.

Říkačkař **Milan Krupa** (1967) z Hlučína si ve stejný den poznamenal následující tři řádky.

MILAN KRUPA

* * *

JÁ STARÝ DESPERÁT
PROSÍM:
JEŽÍŠKU, MĚJ MĚ RÁD!

Po Krupovi kapr. Publicista **Petr Mecner** (1982) z okruhu kolem Galerie Věž ve Frýdku-Místku poskytl říkačku, kterou údajně složil písmácký chalupář z Ostravice Justin Hamry. Ale bude to
nejspíše jinak. Náповěda? Mecner, nový Starý Ještěr.

JUSTYN HAMRY
UBRUS PO MAMĚ

ráno na stole vyměníme ubrus
vikslajvantový schovám za dveře
rybu zabít?
už to nedělám
monogram od mamy
dole v rohu bledne
dycky k oknu ho natočím
ořechy se kutálí
za televizi sněží
štepovaná dečka
překryje zvnitřku
celý venek
před večerí vracíme ten starý
zpátky
tajně cosi trčí
pod stromkem v rohu
otlačených loktů otisků káv
skoro o rok víc

Zvážíme. Vánoční ryba! Někdejší spolupracovník kulturního deníku Ostravan.cz a básník **Radek Touš** (1994) vánoční zásilku doplnil strohým vzkazem: „Zasílám jednu ‘kapří’.“

RADEK TOUŠ

* * *

vyplašená
v prvním slunci
zanechá u břehu
kusy těla

klackem vyšťouráš zkrvavenou duši

Ryba potřeť. **Ivana Kašpárková** (1983) z Opavy se předloni představila druhotinou *Numeri* a stala se i básničkou čísla (7/2022) literárního časopisu Host. Do kulturního deníku Ostravan.cz
poslala kapří duši.

IVANA KAŠPÁRKOVÁ
(Před)večer

Večer zleniví, že už jen zastavit,
hledat pevné body uvnitř ještě živé ryby,
nějaký roh lepších vzpomínek,
za nějž se po roce dá zase schovat.

Večer už padá do mdlob, ale sny
cuchají klid v zrnitém míru pokoje,
který jsme nechali zapnutý
celou noc.

Až nevykuchanou kapří duši
propíchne světlo Štědrého dne,
dostaneme ještě jednu šanci
to do večere všechno rozchodit.

Ellí Motýlová (1968) občas zajede s manželem do zchátralého domku v sudetské obci Vysoká na Osoblažsku. Nerada tam přespává. Zvláště v zimě, a už vůbec ne kolem Vánoc.

ELLI MOTÝLOVÁ
DOSTAT

dostat vodu z trubek

jed do myší
vánoce do ořechu

Ivan Motýl (1967) občas zajede s manželkou do zchátralého domku v sudetské obci Vysoká na Osoblažsku. Docela rád tam přespává. Zvláště v zimě anebo kolem Vánoc. Bohužel, hospoda je už léta zavřená.

IVAN MOTÝL

* * *

výčep Galbisch, kdesi v Německu
zdálo se mi o něm z nedostatku sociálních kontaktů
v pět ráno situaci vysvětluje kurátor snu
moc jsem mu nerozuměl:
Wos machren des Fielbess antwoschlam zebra
hobbe zeifschnitt Ingredienstahlbesond
uliční síť mezi půllitry, na rohu výbuch smíchu
Gottglaster str. 3, Marzbusch
adresa vánočního šílenství

Režisér a spisovatel **Janusz Klimsza** (1961) pochází z Těšínska, rád vypráví o rodinných kořenech v Habsburské říši. Kromě polštiny do svých textů namíchává těšínská nářečí, dělnickou řeč tříneckého werku, němčinu i jidiš. Čtenáře zve na zabíjačku, která se dříve organizovala právě před Vánocemi či o masopustu (obecně před začátkem postní doby, příští rok půst začíná 22. února). Kvůli masu a sádlu na svátky i do chladných týdnů na počátku roku.

JANUSZ KLIMSZA MASTNOTA

Páry v pět ráno uniklé z futer dveří (trestanci? v kárné kolonii?)
Necky na sněhu cestují k poslednímu přístavu,
vepř, novými sousedy (volýšti Češi, umí polsky i ukrajinsky)
navracená zápůjčka z loňska,
leží v provizorní ohradce z lešenářských trubek.
Proběhne teta, i s hmcem ji spolkně mlha,
jsme na palubě lodi bláznů?
Ve žlutích atmosférického mléka ty tvary: jsou to remorkéry? Kam táhnou tu horu?
Je to jen obrovská hrouda tuku?

Údiv: kolik mastnoty je v živé bytosti,
osmiletým pohledem je mastnota studeným (zlem?),
v dětském dualismu nečistá hmota, kluziště u kamen, odpuzuje.
Nedospalost, celá noc nespavého srdce, úprky myšlenek k otázkám pro staré lidi,
vyskakování z postele, neklidné pohledy z okna:
prase v garáži – taky nespí?

Voní slivovice, štamprlata, kroužek dospělých.
Hledíme si s prasetem do očí: i k tobě přijde, co prožívám já teď,
jednou pochopíš tu ohromující zvěst,
tu konečnou, bratříku, již nelze zvrátit,
neodpouštím ale odsoudit je těžké,
i ty směřuješ k poznání.
Rozumím myšlence, kterou ke mně vysílá žijící bytost,
kteou usmrtime v řádu minut,
v nevýslovné intenzivních minutách
zvíře zavírá oči, cudné? Nebo jak? Dá se to chápat?
Je to apatie objektivismu?
Je objektivismus vzdáním se? Odevzdáním?
(je to tohle moje nové slovo: kompromisy?)

Sledování vahadla zavěšeného ve vratech.
Stodola.
(Rembrandtovo pozdní období, rozčtvrcený vůl
Geschlachtene Ochse)
(Malíř narozený ve mlýně? Bludný Vlám? Starý muž z obrazů v mé knize o malířství)
Ústí velké delty Rýna
(řeky, která je mi nevlídná? Proč? Jsem trochu Němec)
(i když hodně Polák).
Moudrý pohled, pohled moudrých očí, které za okamžik zabijeme.
Zhasne svět, pohrouží se
(do nějaké hlubiny? Dá se tam něco vědět?).

Na evangelickém hřbitově v Bludovicích zapsána řeč mrtvých:
I my jsme byli stejní jako vy.
I vy budete, co jsme my nyní.

Já a řezník
nůž, porážková pistole, hořák,
držím zvonek na škrábání štětín, líbí se mi ten tvar,
připadá mi starodávny,
teta nakloněná, připravená míchat dlaní v teplé krvi
muži v úkrytu černé kuchyně popijejí šnaps, který tam vypálili,
jsou tam přístroje, vyráběl je otec,
bude trvat mnoho hodin, než se dožijeme nevlídné siroby odpoledne.
Hlavou mi problesknou ilustrace
z mých knížek o Arktidě,
z knihy Julia Payera „V ledovém zajetí“
o objevech v Zemi Františka Josefa,
které financoval hrabě Wilczek, majitel šachet ze Slezské Ostravy
lodě rakousko-uherské admirality, kde velel i náš prastrýc
Anton J. Sandani (J. znamená Josef).
Naše italská (dříve rakouská) rodina v Terstu:
stará zimní fotka (jsou na ní jako děčka)
mé mamky a strýce Camilla, který v Itálii

trénuje hokej.

Adolf řečený Dola, řezník: chceš být masař, synku?

Já: ano, masař a archeolog.

Dola: tak je to správně.

Vodopád střev se valí do nádoby,
rozpárané břicho, to tělo teprve teď vypadá strašně živé (mé starší slovo: intenzivní),
vnitřní orgány dokonalých tvarů
(boží plán? Existuje boží plán?)

Snih je už ušlapán, jen bláto v trávě...
svíňská huba na stole vytaženém z prádelny.
Spí, opravdu spí?
Vypadá tak, spící hlavo
povídám:
Vypadáš teď tak moudře, pověz: Jaké to je
teď.

Nesmiš jim dávat jméno mudruje s mým otcem strýc
já jsem prase pojmenoval, to vím,
ačkoliv to jméno jsem zapomněl,
jako mnoho věcí je odvála pára,
pára žlutá jako síra.
Večer u stolu dospělí znaveně plní talíře ovarem.
V notýsku pro češtinu mám zapsána nová slova: lalok, podhrdlí, sedlina
(znám už slovo „sedlo“).
Strýc ráno: toho masa se moje ruka nedotkne
(pchá, řezníkem jsem byl stejně odměněn jen já, na plotně v černé kuchyni jsme si sami dva pekli čerstvé plátky jater,
Dola mi předal papírový pytel: posol si je synku podle chuti)

Pozdě večer rozkládám herbář,
(z kuchyně kulisa dospělých smíchů).
Suchý květ, který hledám, najdu až napotřetí, nejde o květ samotný
bílé květenství a list,
mám teď potřebu krásných slov
popíska zní: „czeremcha“ (prunus padus)
„drzewo lub krzak z gatunku śliw“
a později odněkud opsáno:
(viditelná kostrbatost, neumím český pravopis)
střemcha obecná

Šéfredaktor revue Protimluv a nakladatel **Jiří Macháček** (1970) je už drahý čas zasažen pamětní deskou na budově Krajského soudu v Ostravě, která připomíná politickou vraždu novináře Josefa Kotka, redaktora národního sociálního týdeníku Pokrok. Popraven zastřelením zde byl v předvečer Vánoc, 23. prosince 1914. Už před vypuknutím světové války hlásal antimilitarismus a vojenský soud ho odsoudil k smrti mimo jiné za údajné velezrádné řeči o budoucím československém státě. Paradoxní bylo, že ještě během války v roce 1917 se na jeho případ vztahovala amnestie a býval by byl propuštěn na svobodu. Pamětní deska je opatřena citátem, který začíná slovy: „Nad dějin prokletí...“

JIRÍ MACHÁČEK

* * *

Do práce chodím kolem zdi krajáčku
vidím tam od rána postávat ženy
kouří a mlčí, když děti pláčou
„Nad dějin prokletí“
pokradmu kouknu na pamětní desku
vzpomenu Josefa Kotka z Pokroku
jako obět' dal na pranýř sám sebe
„Nad tyranů žezla“
ve tři čtvrtě na sedm ho zabili
toho rána čtrnáctého roku
před Štědrým dnem
„Bodáky katanů“
bojím se, že asi zase přijde doba
kdy budeme přinášet obět'
jak vzpomínal historik Tesař
vězněný na krajáčku, kde si říkal
„Vzlet', myšlenko česká“

Marek Timko (1979) učí na [Slezské univerzitě](#) v [Opavě](#), jeho poezie přesto nemá akademický rozměr, není státoprávně vyumělkovaná. Je nezkrášená, byť často s experimentálním nátlakem, prostě sleduje život. Třeba na Boží hod na svinovském nádraží.

MAREK TIMKO

Nádraží Ostrava-Svinov, 25. 12.
(Petru B.)

(...)
a malý kluk třískal do klavíru
s vážným nadšením všech těch tvůrců-bořitelů
s vášnivou hravostí všech těch zatracených boulezu

a nádražní čekárnou se rozlévaly zvuky psané chaosem
zvuky drážďící špatné zažívání nejednoho čekajícího

a diabetičti důchodci – ti,
kteří ještě slyšeli – sebou křečovitě cukali
(cukrů cukrů cukrů... je více
než jenom stopy po vánočním cukroví)

a lidé – přecpaní bramborovým salátem
a mrtvolkami kapříků ze sousedního Polska –
si zacpávali uši nebo ve spěchu (i když z těžkým břichem)

vybíhali na opuštěné peróny s bláhou nadějí,
že ten jejich sváteční vlak nebude mít zpoždění,
že alespoň dnes přijede včas

a vánoční vzkaz ČD: „Čekej dál!“ je – pro všechny
netrpělivě věřící v posvátnost cestovního řádu – vzkazem
celoročním

a malý kluk dál třiskal do klavíru – možná
poprvé i naposled – jak ozvěny mrtvých
topolů

a o čem přemýšlet u těch aleatorních tónů?
o narození jezulátka?
o jeho osamělosti?
o naší osamělosti?
o cestách, které vždy někde končí
(i když čemoprdelníci se nás snaží přesvědčit,
že ty pravé cesty srdce jdou dál)?

o koncích... obecně

a malý kluk dál třiskal do klavíru,
jako by se bál, že na něj už všichni
úplně zapomněli
(...)

Asketicky žijící básník **Marek Pražák** (1964) ví, o čem píše. Bohémové v jeho věku umírají. I na Vánoce. On žije. A bude žít do sta let.

MAREK PRAŽÁK

ŽERTE A ROZBALUJE PŘÍCHÁZÍ ARMAGEDON

*až zbyde z Ostravy jen
ohryzaná kapř hlava
až se děcko a Ježíšci přestanou rodit
rok co rok
až budou bombardovat Vítkovice a Slezskou
zase Američané nebo Rusové
zase Číňané nebo Černoši
Ostrava to ustojí
Ostrava to stráví
Ostrava to vyvrhne jako sova válečkovitý vývržek
tady se nechcípá kulkou
tady se chcípá na rakovinu střev pajsí a smutek
takže klid*

V neděli 18. prosince 2022 zemřel ostravský básník **Miroslav Vlček** (1961).

MIROSLAV VLČEK

* * *

*Skořápky vánočních ořechů
plují do neznáma
kam půjdeš za nimi
popálen ohni které hoří
až na vrcholcích stožárů*

Ve vinárně U Bielase vzpomíná na zesnulé ostravské bohémy **Petr Vrchlabský** (1955). Na Štědrý den i na Silvestra se odehrávají druhé a třetí dušičky, aby svátky bez nejbližších tolik nebolely:
„Pamatuj, že jsi prach a v prach se obrátíš“. Tak hezké Vánoce.

VÁNOCE 2022 V OSTRAVĚ

PETR VRCHLABSKÝ

*U Bielase slaví,
by nám Pán Bůh dal mír, pokoj a zdraví,
voní nám tu jedlička,
zažehla ji Zdenička*

*Krásná Ostrava je protimluv,
kolikeré Vánoce za námi a kolik jich bude*

*Je rok šedesát sedm,
někteří jsme tu ještě a možná dožijem*

*Jarda Frič chodí zas po horách Mariánských
a já nevím, co je poezie*

*Oblouk zase omládl a já s ním,
jak je to dávno*

*Jen v tomto městě lze prý noční tramvaji č. 4
dojet do Opavy*

*Sněhu jako v šedesátých letech
a na Zámecké zase plno lidí*

*Někdy se mi zdá, že potkávám Františka, Svatého Petra a Řvouna,
jak spolu sedí
se soudci Krajského soudu
zase U skřítky
A taky já s Jiřím, Jardou, Honzou a Felinem,
všichni už jsou mrtví, mimo Herberta*

*U Pavlínky naproti ještě dospává opilý Sedlnický z Choltic
Klub Les má heslo Mandragora*

Balážová je vdovou, víte,
a Karel už bydlí v Mariánkách
Zato Paní elegance s taškama je vitální a věčná

Figurky,
které mám v mysli,
nám nastavují tvář

A u Bielase zase slaví,
by nám Pán Bůh dal mír, pokoj a zdraví
Voní nám tu jedlička,
zažehla ji Zdenička

Vstanem a půjdem, Eriku,
u sv. Václava ranních

Ivan Mottýl | Další články

Přečtěte si více z rubriky "Obraz & Slovo", nebo přejděte na úvodní stranu.

Básniřka **Kristýna Svidroňová** (1992) přeje Vánoční chvíle poezie: „Ať se výběr vydaří!“ Bohužel, je to jako s vánočními dárky. Stejná báseň může jednomu čtenáři přinést radost i dodat energii, druhého otrávit a třetího přivést do splínu. Kouzlo poezie je mocné, uzdravuje nemocné a zároveň může nemoc i způsobit. Tak trochu o tom vypráví následující.

KRISTÝNA SVIDROŇOVÁ

* * *

Pohřby rostlin jsme se ještě nenaučili
když ale odejde člověk
nebezpečně rozkvetlé meruňky
v březnu či srpnu
riskují mráz

Básniřka **Nela Bártová** (1998) posílá do vánočního výběru text, ve kterém převažuje chandra, čtenář se ale dočká i záblesků neděje.

NELA BÁRTOVÁ

* * *

musela jsem do cvokárny
aby okolí začalo brát můj nádor smutku
vážně
abych uvolnila
natažené
srdeční svalstvo
jenže stabilizace byla
jen sladké mámení
test
survivalismu
za nedostatečnou
ve schránce na cigára
čeká dárkový koš
důvodů
se vzkazem
kde a za kolik
koupím
hranice
odpověď schovám tak dobře
že si na ni nevzpomenou
budu křečovitě čekat
na zážrak
čas je placatý
kámen
a pod každým kamenem
čihá potenciál

(prosinec 2022, Bohnice)

Původně opavsko-ostavská autorka Nela Bártová si letos z klání Magnesia Litera 2022 odnesla nominaci na Literu za debut roku. Její prvotinu *Na konci chodby je ráno* má na svědomí ostravské nakladatelství Bílý Vigvam, ve kterém má poezii na starost básník **Vasilios Chaleplis** (1993). A ten v dovětku ke svému textu trochu lituje, že nás letos místo sněhu nakonec dohání klasická „šlichta“.

VASILIOS CHALEPLIS

* * *

zasněžené noční město
tráví slunce

všude bílé přitímí jako v lebce
kde uvízly verše

na neptunu zuří bouře
větší než země

z prvních hor na saturnové prstenci
se valí lavina lehká jako poprašek z kůry pomerančů

a jádro mé pečlivě vytvarované sněhové planety tvoří
vajgl

Opavský nakladatel z Perplexu a básník **Dan Jedlička** (1973) líčí „rodinné vánoční dusno“. V nějaké formě jsme ho snad zažili všichni, údajné svátky pokoje a míru jsou v těsném doteku s minometným granátem.

DAN JEDLIČKA

A co vy tady tak sama?

*na Štědrý den se zhádali
tvoji blázniví vaši.
babička práskla dveřma,
že vás už nechce nikdy vidět,*

*máma si vzala prášky,
táta, jako už tolikátý rok,
nepřítomen a omluven.
do ztichlého bytu říkala cosi televize.*

*když pak v poloprázdném baru
před tebou přistál první panák
od zdaleka ne filmového cizince,
byl to ten hezčí dárek.*

Básnička **Tereza Doležalová** (1997) na Jedličku mimoděk nazazuje. Svátky pokoje, míru a lásky, s tím vším bývá i dost problém.

TEREZA DOLEŽALOVÁ **POKOJ**

pokoj

*kde spali rodiče
kde jsem se opustila
kam jsem utekla*

*samotné svobody
zde u dveří stál duch
s rozpřaženými pažemi
slz lásky
tajného života
zvratků
brzkých rán
nočních motýlů a můr
důvěrně cizího oblečení
smrtelného strachu*

pokoj

*který pohltil kříž
který mi dal pokoj*

*a ve zdech domu se skrývala
popadaná slova lásky*

Kříž už je na scéně. Slezenský bard **Vít Slíva** (1951) teď do vánočního času přináší další biblické odkazy. Báseň vybral z připravované sbírky KAI EN TĚ HÓRÁ. A cítíme v ní nějak podvědomě i vánoční hospodu, vždyť Slíva se narodil v hradeckém výčepu Babinec. Dáme si do trompety, k tanci se kupí hvězdy. Promiňte, Víte...

VÍT SLÍVA **VÁNOCE U MILOSRDNÝCH**

*Dcerce Markétě,
narozené tam
hodinu před Štědrým dnem*

*Ted' je už Štědrý den,
sestřičky balí do plínek dítě,
jako se pod stromek balí dar.
Fagot drží hlubokou noc,
trompetou protéká nebeské světlo,
k tanci se kupí hvězdy.*

A do toho jásot všech andělů!

Všude okolo vesmír.

Betlémská situace. Ještě v ní zůstaneme, s básníkem **Radovanem Jursou** (1970). S kardiochirurgem, který také často transplantuje, a tak jako málokdo poznal aróma lidského těla i jeho jednotlivých orgánů.

RADOVAN JURSA **Vůně**

*Očicháváš mládě
je cítit po mědi
na čiré kůži
ulpívá mázek
a několik nitek krve
Můžeš ho sežrat
nebo opatrně vzít*

Petr Hruška (1964) přidal k příspěvku tento komentář: „Já vím, letos by zodpovědná vánoční báseň měla být o zákopech zmrzlých na kost. Moje básně ale většinou takhle zodpovědné být neumí. Takže tady je báseň úplně jiná; myslím ovšem, že trochu Vánoc by se v ní ukrývat mohlo a krutá je dost.“

PETR HRUŠKA **FINSKÉ KŘOVÍ**

*Já která tu nejsem
toužila jsem marně po celý čas
spatřit polární lišku
ty ne
ty ji ted' jenom vidíš
jak vyběhla
z nanicovatého finského křoví
zastavila se
a zvedla k tobě bílou hlavu
takhle vidíš všechno*

*kam přijdeš
nemůžeš si pomoci
brzy budeš plný*

liščích hlav

Vánoce? Může to být i čirá radost, jak dokazuje organizátor Branského literárního festivalu a básník **David Bátor** (1974). Řečeno s venkovským knězem: „Nebeský příchod do našich prašných a znečištěných životů. Zázraky se dějí, modlitby jsou vyslyšeny a nebe je o krok blíž.“ A ještě přepis básníka: „Věnováno Vítu Slívovi, Robertu Fajkusovi a Romanu Poláchovi.“ Jedeme...

DAVID BÁTOR JÍZDA SNEM

*Jedeme z kopce dolů.
Já, Vít, Robert a Roman.
Jedeme z kopce domů.
A zpíváme si vesele.
Autem cosi prostupuje.
Je to světlo Krísta a Marie.
Světlo prastaré a svaté.
Prochází tímto snem.*

Jakub Chrobák (1974) píše do Ostravy z valašské Lužné. Po uzávěrce, ale redakce počítá s tím, že pro básníky má čas jiný rozměr než třeba pro bankéře: „Sice už jsem to prošvihl (dopoledne dialyza, pak malá Štěpánka), ale přece posílám cosi. Pro mě k Vánocům vždycky patří především pohled vzhůru, to k té první básni. A zároveň i jakýsi pocit nepatříčnosti: ateisti všech zemí, spojte se, posměšně mně zní, když čtu zaumné a vášnivé diskuze o tom, jestli je správné, aby se dětem „lhalo“ stran Ježíška a dárků. Nicméně já půjdu i roklí temnou, neboť Hospodin je můj pastýř, nebudu se bátli zlého, tak se pak nad tím jen usměju, to k té druhé.

JAKUB CHROBÁK

* * *

*Mlha jak bílá kráva
Lužnou spásá.
Kojenec zima má mléko všude.
Nad vodou rozlévá se spása.
Senica „Smiluj se“ své hude.*

* * *

*Snaživci, horlivci, sběrači poct
a dobrých mravů,
co zможou před tváří Hospodinovou?
Budou se pídít
po spravedlnostech
u Tebe, Bože, na Výsostech?
To jistě mohou, to mohou,
hovno si ale pomohou.*

Zadání tohoto výboru neznělo tak, že autoři musí poslat „vánoční báseň“. Každý básník spojnici textu s právě prožívaným časem vidí v jiném detailu, který pro čtenáře nemusí být čitelný. **Petr Ligocký** (1990) k zásilce připojil: „Text, který posílám, se netýká Vánoc, ale spíše zimy obecně. Jde o báseň z mého nového básnického cyklu věnovaného vesničce Gorzyczki, kde jsem z velké části vyrůstal.“ Gorzyczki leží v Polsku, hned u Věřnovic na Bohumínsku.

PETR LIGOCKÝ Pro avus V

*Toho léta
ses s nadšením
pustil do chovu kanárů*

*tihle drobní exoti
ti tak učarovali
žes jim v kuchyni nad stolem
vyhradil pro klíčky
skoro celou stěnu*

*nakonec vám obsadili
celé podkrovní*

*to za nimi do voliéry jsi chodil
když ti na konci zimy
scházelo slunce*

A z polských Gorzyczek vede přímá cesta na historické Hlučínsko. Stačí překonat řeku Odru někde mezi obcemi Olza a Roszków. Z hraničních Šilheřovic je to pak pouhý kilometr do Markvartovic a Ludgeřovic a tyhle dvě vesnice jsou po staletí spojené také s rodem Čichoňů, z něhož pochází i básník **Petr Čichoň** (1969). A ten příležitostně píše verše též v hlučinském nářečí. Symbolismus i dekadenci po prajzku. (Poznámka: Prajzáci čili Prajzka, nikoliv Prajzka).

PETR ČICHOŇ

* * *

*MAM RAD TU GLADIOLU
stačí mi enem jedna,
schylim se až k ní dolu,
na vanoce vadne bez dna.*

*Jeden z kvítku smrt promně,
padne na struny viol,
kere hraju pro ní a pro mě,
smutnu píseň od gladiol.*

Z Hlučínska pochází také **Martin Šenkypl** (1984). Jeho báseň vznikla 21. prosince 2022 přímo pro kulturní deník Ostravan.cz. A jak se zdá, tak konceptuální text stvořil v samém srdci Prajzke. V Hlučíně.

MARTIN ŠENKYPL 15:29

Bagr v Hlučíně přezývákuje pubertální sníh.

*Vločky připomínají svou pravidelnou strukturou vnitřní uspořádání
našeho světa.*

*Piši sice slovo Hlučín, ale mohlo by se za něj dosadit například iks nebo
ypsilon.*

*Piši sice na začátku básně bagr, ale mohl jsem napsat úplně klidně horizont
nebo slovo táni.*

*..... dnešních dní plave na sněhové břechce,
která se mísí s adventní duhou.*

*15+6+32=4
(Racionalita jede do pekla!)*

*Hurá.
Hurá.*

Právě nyní vzlétá raketa země-vzduch.

*Zavři raději dveře v předsíni,
je právě 15:29.*

Říkačkař **Milan Krupa** (1967) z Hlučína si ve stejný den poznamenal následující tři řádky.

MILAN KRUPA

* * *

*JÁ STARÝ DESPERÁT
PROSÍM:
JEŽÍŠKU, MĚJ MĚ RÁD!*

Po Krupovi kapr. Publicista **Petr Mecner** (1982) z okruhu kolem Galerie Věž ve Frýdku-Místku poskytl říkačku, kterou údajně složil písmácký chalupář z Ostravice Justin Hamry. Ale bude to nejspíše jinak. Náповěda? Mecner, nový Starý Ještěr.

JUSTYN HAMRY UBRUS PO MAMĚ

*ráno na stole vyměníme ubrus
vikslajvantový schovám za dveře
rybu zabít?
už to nedělám
monogram od mamy
dole v rohu bledne
dycky k oknu ho natočím
ořechy se kutálí
za televizi sněží
štepovaná dečka
překryje zvnitřku
celý venek
před večerí vracíme ten starý
zpátky
tajně cosi trčí
pod stromkem v rohu
otlačených loktů otisků káv
skoro o rok víc*

Zvážíme. Vánoční ryba! Někdejší spolupracovník kulturního deníku Ostravan.cz a básník **Radek Touš** (1994) vánoční zásilku doplnil strohým vzkazem: „Zasílám jednu ‘kapří’.“

RADEK TOUŠ

* * *

*vyplašená
v prvním slunci
zanechá u břehu
kusy těla*

klackem vyšťouráš zkrvavenou duši

Ryba potřeť. **Ivana Kašpárková** (1983) z Opavy se předloni představila druhotinou *Numeri* a stala se i básničkou čísla (7/2022) literárního časopisu Host. Do kulturního deníku Ostravan.cz poslala kapří duši.

IVANA KAŠPÁRKOVÁ (Před)večer

*Večer zleniví, že už jen zastavit,
hledat pevné body uvnitř ještě živé ryby,
nějaký roh lepších vzpomínek,
za nějž se po roce dá zase schovat.*

*Večer už padá do mdlob, ale sny
cuchají klid v zrnitém míru pokoje,
který jsme nechali zapnutý
celou noc.*

*Až nevykuchanou kapří duši
propíchne světlo Štědrého dne,
dostaneme ještě jednu šanci
to do večere všechno rozchodit.*

Ellí Motýlová (1968) občas zajede s manželem do zchátralého domku v sudetské obci Vysoká na Osoblažsku. Nerada tam přespává. Zvláště v zimě, a už vůbec ne kolem Vánoc.

ELLI MOTÝLOVÁ DOSTAT

dostat vodu z trubek

jed do myší
vánoce do ořechu

Ivan Motýl (1967) občas zajede s manželkou do zchátralého domku v sudetské obci Vysoká na Osoblažsku. Docela rád tam přespává. Zvláště v zimě anebo kolem Vánoc. Bohužel, hospoda je už léta zavřená.

IVAN MOTÝL

* * *

výčep Galbisch, kdesi v Německu
zdálo se mi o něm z nedostatku sociálních kontaktů
v pět ráno situaci vysvětluje kurátor snu
moc jsem mu nerozuměl:
Wos machren des Fielbess antwoschlam zebra
hobbe zeifschnitt Ingredienstahlbesond
uliční síť mezi půllitry, na rohu výbuch smíchu
Gottglaster str. 3, Marzbusch
adresa vánočního šílenství

Režisér a spisovatel **Janusz Klimsza** (1961) pochází z Těšínska, rád vypráví o rodinných kořenech v Habsburské říši. Kromě polštiny do svých textů namíchává těšínská nářečí, dělnickou řeč tříneckého werku, němčinu i jidiš. Čtenáře zve na zabijačku, která se dříve organizovala právě před Vánocemi či o masopustu (obecně před začátkem postní doby, příští rok půst začíná 22. února). Kvůli masu a sádlu na svátky i do chladných týdnů na počátku roku.

JANUSZ KLIMSZA MASTNOTA

Páry v pět ráno uniklé z futer dveří (trestanci? v kárné kolonii?)
Necky na sněhu cestují k poslednímu přístavu,
vepř, novými sousedy (volnýšti Češi, umí polsky i ukrajinsky)
navracená zápůjčka z loňska,
leží v provizorní ohradce z lešenářských trubek.
Proběhne teta, i s hmcem ji spolkně mlha,
jsme na palubě lodi bláznů?
Ve žlutích atmosférického mléka ty tvary: jsou to remorkéry? Kam táhnou tu horu?
Je to jen obrovská hrouda tuku?

Údiv: kolik mastnoty je v živé bytosti,
osmiletým pohledem je mastnota studeným (zlem?),
v dětském dualismu nečistá hmota, kluziště u kamen, odpuzuje.
Nedospalost, celá noc nespavého srdce, úprky myšlenek k otázkám pro staré lidi,
vyskakování z postele, neklidné pohledy z okna:
prase v garáži – taky nespí?

Voní slivovice, štamprlata, kroužek dospělých.
Hledíme si s prasetem do očí: i k tobě přijde, co prožívám já teď,
jednou pochopíš tu ohromující zvěst,
tu konečnou, bratříku, již nelze zvrátit,
neodpouštím ale odsoudit je těžké,
i ty směřuješ k poznání.
Rozumím myšlence, kterou ke mně vysílá žijící bytost,
kterou usmrtime v řádu minut,
v nevýslovné intenzivních minutách
zvíře zavírá oči, cudné? Nebo jak? Dá se to chápat?
Je to apatie objektivismu?
Je objektivismus vzdáním se? Odevzdáním?
(je to tohle moje nové slovo: kompromisy?)

Sledování vahadla zavěšeného ve vratech.
Stodola.
(Rembrandtovo pozdní období, rozčtvrcený vůl
Geschlachtene Ochse)
(Malíř narozený ve mlýně? Bludný Vlám? Starý muž z obrazů v mé knize o malířství)
Ústí velké delty Rýna
(řeky, která je mi nevlídná? Proč? Jsem trochu Němec)
(i když hodně Polák).
Moudrý pohled, pohled moudrých očí, které za okamžik zabijeme.
Zhasne svět, pohrouží se
(do nějaké hlubiny? Dá se tam něco vědět?).

Na evangelickém hřbitově v Bludovicích zapsána řeč mrtvých:
I my jsme byli stejní jako vy.
I vy budete, co jsme my nyní.

Já a řezník
nůž, porážková pistole, hořák,
držím zvonek na škrábání štětín, líbí se mi ten tvar,
připadá mi starodávny,
teta nakloněná, připravená míchat dlaní v teplé krvi
muži v úkrytu černé kuchyně popijejí šnaps, který tam vypálili,
jsou tam přístroje, vyráběl je otec,
bude trvat mnoho hodin, než se dožijeme nevlídné siroby odpoledne.
Hlavou mi problesknou ilustrace
z mých knížek o Arktidě,
z knihy Julia Payera „V ledovém zajetí“
o objevech v Zemi Františka Josefa,
které financoval hrabě Wilczek, majitel šachet ze Slezské Ostravy
lodě rakousko-uherské admirality, kde velel i náš prastrýc
Anton J. Sandani (J. znamená Josef).
Naše italská (dříve rakouská) rodina v Terstu:
stará zimní fotka (jsou na ní jako děčka)
mé mamky a strýce Camilla, který v Itálii

trénuje hokej.

Adolf řečený Dola, řezník: chceš být masař, synku?

Já: ano, masař a archeolog.

Dola: tak je to správně.

Vodopád střev se valí do nádoby,
rozpárané břicho, to tělo teprve teď vypadá strašně živé (mé starší slovo: intenzivní),
vnitřní orgány dokonalých tvarů
(boží plán? Existuje boží plán?)

Snih je už ušlapán, jen bláto v trávě...
svíňská huba na stole vytaženém z prádelny.
Spí, opravdu spí?
Vypadá tak, spící hlavo
povídám:
Vypadáš teď tak moudře, pověz: Jaké to je
teď.

Nesmiš jim dávat jméno mudruje s mým otcem strýc
já jsem prase pojmenoval, to vím,
ačkoliv to jméno jsem zapomněl,
jako mnoho věcí je odvála pára,
pára žlutá jako síra.
Večer u stolu dospělí znaveně plní talíře ovarem.
V notýsku pro češtinu mám zapsána nová slova: lalok, podhrdlí, sedlina
(znám už slovo „sedlo“).
Strýc ráno: toho masa se moje ruka nedotkne
(pchá, řezníkem jsem byl stejně odměněn jen já, na plotně v černé kuchyni jsme si sami dva pekli čerstvé plátky jater,
Dola mi předal papírový pytel: posol si je synku podle chuti)

Pozdě večer rozkládám herbář,
(z kuchyně kulisa dospělých smíchů).
Suchý květ, který hledám, najdu až napotřetí, nejde o květ samotný
bílé květenství a list,
mám teď potřebu krásných slov
popíska zní: „czeremcha“ (prunus padus)
„drzewo lub krzak z gatunku śliw“
a později odněkud opsáno:
(viditelná kostrbatost, neumím český pravopis)
střemcha obecná

Šéfredaktor revue Protimluv a nakladatel **Jiří Macháček** (1970) je už drahý čas zasažen pamětní deskou na budově Krajského soudu v Ostravě, která připomíná politickou vraždu novináře Josefa Kotka, redaktora národního sociálního týdeníku Pokrok. Popraven zastřelením zde byl v předvečer Vánoc, 23. prosince 1914. Už před vypuknutím světové války hlásal antimilitarismus a vojenský soud ho odsoudil k smrti mimo jiné za údajné velezrádné řeči o budoucím československém státě. Paradoxní bylo, že ještě během války v roce 1917 se na jeho případ vztahovala amnestie a býval by byl propuštěn na svobodu. Pamětní deska je opatřena citátem, který začíná slovy: „Nad dějin prokletí...“

JIRÍ MACHÁČEK

* * *

Do práce chodím kolem zdi krajáčku
vidím tam od rána postávat ženy
kouří a mlčí, když děti pláčou
„Nad dějin prokletí“
pokradmu kouknu na pamětní desku
vzpomenu Josefa Kotka z Pokroku
jako obět' dal na pranýř sám sebe
„Nad tyranů žezla“
ve tři čtvrtě na sedm ho zabili
toho rána čtrnáctého roku
před Štědrým dnem
„Bodáky katanů“
bojím se, že asi zase přijde doba
kdy budeme přinášet obět'
jak vzpomínal historik Tesař
vězněný na krajáčku, kde si říkal
„Vzlet', myšlenko česká“

Marek Timko (1979) učí na [Slezské univerzitě](#) v [Opavě](#), jeho poezie přesto nemá akademický rozměr, není státoprávně vyumělkovaná. Je nezkrášená, byť často s experimentálním nátlakem, prostě sleduje život. Třeba na Boží hod na svinovském nádraží.

MAREK TIMKO

Nádraží Ostrava-Svinov, 25. 12.
(Petru B.)

(...)
a malý kluk třískal do klavíru
s vážným nadšením všech těch tvůrců-bořitelů
s vášnivou hravostí všech těch zatracených boulezu

a nádražní čekárnou se rozlévaly zvuky psané chaosem
zvuky drážďící špatné zažívání nejednoho čekajícího

a diabetičti důchodci – ti,
kteří ještě slyšeli – sebou křečovitě cukali
(cukrů cukrů cukrů... je více
než jenom stopy po vánočním cukroví)

a lidé – přecpaní bramborovým salátem
a mrtvolkami kapříků ze sousedního Polska –
si zacpávali uši nebo ve spěchu (i když z těžkým břichem)

vybíhali na opuštěné peróny s bláhou nadějí,
že ten jejich sváteční vlak nebude mít zpoždění,
že alespoň dnes přijede včas

a vánoční vzkaz ČD: „Čekej dál!“ je – pro všechny
netrpělivě věřící v posvátnost cestovního řádu – vzkazem
celoročním

a malý kluk dál třískal do klavíru – možná
poprvé i naposled – jak ozvěny mrtvých
topolů

a o čem přemýšlet u těch aleatorních tónů?
o narození jezulátka?
o jeho osamělosti?
o naší osamělosti?
o cestách, které vždy někde končí
(i když čemoprdelníci se nás snaží přesvědčit,
že ty pravé cesty srdce jdou dál)?

o koncích... obecně

a malý kluk dál třískal do klavíru,
jako by se bál, že na něj už všichni
úplně zapomněli
(...)

Asketicky žijící básník **Marek Pražák** (1964) ví, o čem píše. Bohémové v jeho věku umírají. I na Vánoce. On žije. A bude žít do sta let.

MAREK PRAŽÁK

ŽERTE A ROZBALUJE PŘÍCHÁZÍ ARMAGEDON

*až zbyde z Ostravy jen
ohryzaná kapř hlava
až se děcko a Ježíšci přestanou rodit
rok co rok
až budou bombardovat Vítkovice a Slezskou
zase Američané nebo Rusové
zase Číňané nebo Černoši
Ostrava to ustojí
Ostrava to stráví
Ostrava to vyvrhne jako sova válečkovitý vývržek
tady se nechcípá kulkou
tady se chcípá na rakovinu střev pajšl a smutek
takže klid*

V neděli 18. prosince 2022 zemřel ostravský básník **Miroslav Vlček** (1961).

MIROSLAV VLČEK

* * *

*Skořápky vánočních ořechů
plují do neznáma
kam půjdeš za nimi
popálen ohni které hoří
až na vrcholcích stožárů*

Ve vinárně U Bielase vzpomíná na zesnulé ostravské bohémy **Petr Vrchlabský** (1955). Na Štědrý den i na Silvestra se odehrávají druhé a třetí dušičky, aby svátky bez nejbližších tolik nebolely:
„Pamatuj, že jsi prach a v prach se obrátíš“. Tak hezké Vánoce.

VÁNOCE 2022 V OSTRAVĚ

PETR VRCHLABSKÝ

*U Bielase slaví,
by nám Pán Bůh dal mír, pokoj a zdraví,
voní nám tu jedlička,
zažehla ji Zdenička*

*Krásná Ostrava je protimluv,
kolikeré Vánoce za námi a kolik jich bude*

*Je rok šedesát sedm,
někteří jsme tu ještě a možná dožijem*

*Jarda Frič chodí zas po horách Mariánských
a já nevím, co je poezie*

*Oblouk zase omládl a já s ním,
jak je to dávno*

*Jen v tomto městě lze prý noční tramvaji č. 4
dojet do Opavy*

*Sněhu jako v šedesátých letech
a na Zámecké zase plno lidí*

*Někdy se mi zdá, že potkávám Františka, Svatého Petra a Řvouna,
jak spolu sedí
se soudci Krajského soudu
zase U skřítky
A taky já s Jiřím, Jardou, Honzou a Felinem,
všichni už jsou mrtví, mimo Herberta*

*U Pavlínky naproti ještě dospává opilý Sedlnický z Choltic
Klub Les má heslo Mandragora*

Balážová je vdovou, víte,
a Karel už bydlí v Mariánkách
Zato Paní elegance s taškama je vitální a věčná

Figurky,
které mám v mysli,
nám nastavují tvář

A u Bielase zase slaví,
by nám Pán Bůh dal mír, pokoj a zdraví
Voni nám tu jedlička,
zažehla ji Zdenička

Vstanem a půjdem, Eriku,
u sv. Václava ranních

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (2x), univerzitě (2x), opavě (2x)

33. Přejeme vám krásné prožití vánočních svátků, a ať...

seznam | nahoru

facebook

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
24.12.2022 (06:19:40)	Sociální sítě	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Slezská univerzita v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Přejeme vám krásné prožití vánočních svátků, a ať je váš příští rok stále SUper!

SEKCE: Kultura a vzdělávání

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

34. Vánoce jsou tady! Užijte si dnešní den s rodinou...

seznam | nahoru

facebook

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
24.12.2022 (11:44:55)	Sociální sítě	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Vánoce jsou tady! Užijte si dnešní den s rodinou a přáteli. Za filozoficko-přírodovědeckou fakultu [Slezské](#) [univerzity](#) Vám přejeme krásné a pokojné svátky.

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: slezské (1x), univerzity (1x)

DUPLICITNÍ S: Vánoce jsou tady! Užijte si dnešní den s rodinou... (Facebook - Příspěvky, Filozoficko-přírodovědecká fakulta);

35. Ať už zdobíte jedli, smrček, nebo jste právě v...

seznam | nahoru

facebook

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
24.12.2022 (16:07:09)	Sociální sítě	Slezská univerzita v Opavě	Facebook - Příspěvky	Ústav historických věd - Slezská univerzita v Opavě

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Ať už zdobíte jedli, smrček, nebo jste právě v jiné akci, přejeme vám příjemné prožití Vánoc!

SEKCE: Instituce a organizace

KLÍČOVÁ SLOVA: slezská (1x), univerzita (1x), opavě (1x)

36. Konjunkce Měsíce, s Venuší a Jupiterem, meteoritické roje a superúplněk. I to bude vidět na obloze příští rok

seznam | nahoru

IROZHLAS

Datum	Kategorie	Téma	Zdroj	Autor
24.12.2022 (22:44:13)	Internet	Fyzikální ústav v Opavě	IRozhlas.cz - Věda a technologie	ČTK

[Otevřít originál](#) | [Otevřít detail](#) | [Přeložit článek](#) | [Stáhnout článek](#)

Příští rok spatří lidé na noční obloze přiblížení planet s Měsícem nebo letní superúplněk. Například planeta Venuše pak bude jasně pozorovatelná během celé první poloviny roku, a to konkrétně nad západoseverozápadním obzorem vždy po západu Slunce a za soumraku. Na zajímavé astronomické jevy roku 2023 upozornil [Fyzikální ústav](#) v [Opavě](#).

Hned zkraje ledna bude oblohou létat jeden z nejbohatších meteorických rojů Kvadrantidy. Vrcholít bude v noci ze 3. na 4. ledna. Začátek měsíce ovšem neposkytne v Česku příliš příznivé podmínky pro jeho pozorování, podle astronomů nastane vhodnější situace v roce 2025.

Konec února podle ústavu přinese takzvanou trojitou konjunkci Měsíce s Jupiterem a Venuší. Konjunkce znamená, že se k sobě objekty na obloze přiblíží z pozice pozorovatele. Jelikož se jedná o dvě nejjasnější planety, bude jev viditelný už za soumraku ve středu 22. února.

Vědci znají rychlost prachového víru na Marsu. Vyčetli ji ze zvukového záznamu vozítka Perseverance

Následovat bude 1. a 2. března přiblížení Jupitera a Venuše na vzdálenost, která se z pozice pozorovatele na Zemi bude rovnat velikosti Měsíce v úplňku.

V období jarní rovnodennosti, tedy v druhé polovině března, rozsvítí oblohu po soumraku takzvané zvířetníkové světlo v podobě mlhavého kuželu neostře záře. Podle ústavu nabídnou nejlepší výhled oblasti daleko od měst, například hory.

Právě tam budou koncem dubna také ideální podmínky pro pozorování meteorického roje Lyridy. Nejvyšší aktivity bude dosahovat v neděli 23. dubna ve 03:00.

V horských místech budou také skvělé příležitosti ke sledování takzvaného polostínového zatmění Měsíce, a to v pátek 5. května. Měsíc v úplňku bude vycházet v blízkosti plného zemského stínu, což zapříčiní, že se levý okraj Měsíce bude zdát tmavší.

Od června do září budou moc zájemci vyhlížet Mléčnou dráhu, vždy nejlépe v půli měsíce, protože Měsíc bude ve fázi novu, uvádí astronomové.

Perseidy, Orionidy a zatmění

V srpnu bude oblohou létat meteorický roj Perseidy, přičemž vrcholít bude v noci z 12. na 13. srpna. Z pozice pozorovatele na Zemi bude Saturn přímo naproti Slunci v neděli 27. srpna. Díky této takzvané opozici bude planeta viditelná po celou noc.

Padající perseidy jsou ve skutečnosti prachové částice z komety 109P Swift-Tuttle, která se naposledy přiblížila ke Slunci v prosinci 1992 (ilustrační foto) | Foto: Amir Cohen | Zdroj: Reuters

Takzvaný superúplněk, tedy úplněk při kterém je Měsíc úhlově největší v roce, pak nastane v noci ze 30. na 31. srpna.

V říjnu budou mít lidé příležitost sledovat meteorický roj Orionidy. Podle ústavu sice tento roj nedosáhne výrazné maximální aktivity, protože jeho průběh je spíše pozvolný, na druhou stranu bude ale pozorovatelný více než měsíc, od 2. října do 7. listopadu.

Mezitím nastane na státní svátek 28. října částečné zatmění Měsíce.

O necelé dva týdny později, ve čtvrtek 9. listopadu, zakryje Venuši Měsíc.

Nová meteorologická družice MTG-I1 je ve vesmíru. Vědcům by měla pomoci se sledováním klimatu

Koncem roku proletí oblohou meteorický roj Geminidy, pro jehož pozorování nastanou ideální podmínky. Maxima dosáhnou Geminidy v noci ze 14. na 15. prosince ve 21:00. Nejvíce meteoritů pak bude létat oblohou mezi půlnocí a 04:00.

V roce 2023 se očekávají i dvě zatmění Slunce, v České republice je ale zájemci nespatří. První bude viditelné z Indického a Tichého oceánu a také z části Austrálie, a to ve čtvrtek 20. dubna. Druhé pak nastane v sobotu 14. října nad územím Severní a Jižní Ameriky.

Během druhého zatmění nezakryje Měsíc Slunce úplně, takže při bezpečném pozorování bude viditelný zářivý prstýnek Slunce a před ním tmavý Měsíc.

SEKCE: Ostatní

KLÍČOVÁ SLOVA: fyzikální (1x), ústav (1x), opavě (1x)

DUPLICITNÍ S: Příští rok spatří lidé na noční obloze například letní superúplněk (Ceskenoviny.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě); Jaké úkazy nás čekají v roce 2023: přiblížení planet, meteority, superúplněk (Idnes.cz - Články, Fyzikální ústav v Opavě);